Jaargang 116. Woensdag, 13 Mei 1857. No. 57.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

INLEVERING VAN DECLARATIËN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* herinneren bij deze aan allen, die over het afgeloopen jaar **1856** iets, uit welken hoofde ook, van de Gemeente te **VORDEREN** hebben, dat zij hunne daartoe betrekkelijke DECLARATIËN ten spoedigste, immers in allen gevalle **voor het einde dezer maand Mei,** bij het GEMEENTEBESTUUR behooren in te leveren.

GRONINGEN, 11 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Grondbelasting.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* herinneren de Ingezetenen, dat bij de Wet van den 28sten Maart 1828 (*Staatsblad* no. 8), **tijdelijke vrijstelling van Grondbelasting of van verhooging van Grondbelasting** verleend wordt voor NIEUW GESTICHTE, gedeeltelijk VERNIEUWDE en VERGROOTE of UITGEBREIDE GEBOUWEN; dat, in gevolge de Wet van den 24sten April 1843, de belanghebbenden, die op het genot van deze VRIJSTELLING aanspraak maken, verpligt zijn, van de STICHTINGEN, VERNIEUWINGEN, AAN- of BIJBOUWINGEN, in de termen van de Wet vallende, aangifte te doen binnen **zes maanden** nadat de Perceelen in gebruik gesteld zijn of voor het eerst geheel of ten deele worden betrokken, bij gebreke waarvan de aanspraak op vrijstelling is vervallen; eindelijk, dat die aangifte moet geschieden aan het Bureau der Zetters op het Raadhuis, waar de MODELLEN tot het doen van die aangifte verkrijgbaar zijn.

GRONINGEN, 11 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Staats-Loterij.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen bij deze, op verzoek van den Heer COMMISSARIS DES KONINGS, ter kennis van de Ingezetenen dier Gemeente, dat door Z. Exc. den MINISTER VAN FINANCIËN de **DAGEN,** waarop gedurende de EERSTE WEEK de TREKKINGEN van de **5de Klasse der 232ste STAATSLOTERIJ** zouden plaats hebben, nl. den 18den, 19den, 20sten en 21sten Mei, in zooverre zijn gewijzigd, dat daarvoor alsnu zijn aangewezen de **18de, 19de en 20ste dier maand.**

GRONINGEN, 11 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* vestigen bij deze, naar aanleiding van den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie, d.d. 5den dezer, no. 10*a*, de aandacht der belanghebbenden op de onderstaande **OPROEPING** van Z. Exc. den MINISTER van OORLOG.

GRONINGEN, 7 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

MINISTERIE VAN OORLOG.

De **MINISTER VAN OORLOG** herinnert bij deze alle **HOUDERS** van **PRETENSIËN** ten laste van het Ministerie van Oorlog, **over het jaar 1856,** dat de tijd tot het indienen van hunne Rekeningen, Memoriën of Declaratiën, volgens de wet van den 8sten November 1815 (*Staatsblad* no. 36), *met den* **laatsten Junij aanstaande** *finaal zal zijn verstreken*, na welken dag geene derzelve meer kunnen worden aangenomen, en noodigt hen mitsdien uit, om dit uiterste tijdstip van indienen niet af te wachten, maar hunne stukken onverwijld aan het Ministerie van Oorlog in te zenden.

'S GRAVENHAGE, 1 Mei 1857.

Bon. FORSTNER VAN DAMBENOY.

JAGT EN VISSCHERIJ.

De BURGEMEESTER van *Groningen* maakt de Ingezetenen, die zich tegen het Saizoen van 18⁵⁷⁄₅₈ mogten willen voorzien van eene **JAGT- of VISCHACTE,** en hen, die vermeenen mogten eene **KOSTELOOZE VERGUNNING** tot **VISSCHEN** te kunnen erlangen, opmerkzaam, dat hunne daartoe strekkende AANVRAGEN (waartoe de MODELLEN op het RAADHUIS verkrijgbaar zijn), zullen behooren te worden ingediend vóór den **25sten dezer maand,** dewijl anders de uitgifte der Acten of Vergunningen tot na den 1sten Julij zou kunnen worden vertraagd.

GRONINGEN, 11 Mei 1857.

De Burgemeester: J. SLOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

De Russische regering heeft met den heer *Lane*, den vertegenwoordiger der Boston sub-marine-company, eene overeenkomst gesloten, om de schepen, die in de haven van Sebastopol gezonken zijn, weder op te halen, en in het begin van April verliet een tot dit doel toegerust schip de haven van Boston. Het heeft eene geheele lading van werktuigen en toestellen tot het opheffen van schepen en andere onderzeesche operatiën aan boord. Een tweede, aan dezelfde maatschappij toebehoorend schip, eene schroef-stoomboot, bevindt zich reeds in de Zwarte zee. Talrijke werktuigkundigen en de beste duikers van de Ver. Staten zijn insgelijks daarheen op weg. Onder de medegenomene toestellen bevindt zich ook eene pompmachine van *Gwynne*, die met aanwending der volle kracht, 1000 vaten water in eene minuut kan opscheppen. Door middel van dit verwonderlijk werktuig kan een gezonken schip zelfs in 80 voet water (de grootste diepte in de haven van Sebastopol bedraagt slechts 66 voet), opgepompt, met lucht gevuld en zoo zonder de minste schade bovengebragt worden. Meer dan 30 groote stoomboten zijn in de laatste twee jaren in de Vereenigde Staten met dit werktuig naar boven gebragt, en het is opmerkelijk, dat nog in geen enkel geval de operatie mislukte. Het is daarbij niet noodzakelijk, het gezonken vaartuig volkomen digt te maken. Zoo heeft men in het vorige jaar de stoomboot *Knickerbocker*, die 300 voet lang en 32 v. breed was, uit de diepte van den Hudson opgehaald, waarin men met opzet, behalve de overige lekken, nog 2 groote luchtgaten open liet; in één uur en 15 minuten was zij vlot en kon naar New-York gesleept worden.

DUITSCHLAND.

Prins *Napoleon*, neef van den Keizer der Franschen, is Vrijdag avond te Berlijn aangekomen en aan het koninklijk paleis afgestapt.

Zaturdag heeft er groote militaire revue plaats gehad, onder bevel van den generaal *Wrangel*. Prins *Napoleon* reed naast den Koning, die het grootkruis van het legioen van eer droeg. Het defileren had plaats voor het standbeeld van *Frederik den Groote*. Te 3 uur was er groot militair diner op het kasteel en des avonds voorstelling in de opera.

Men schrijft aan de reis van prins *Napoleon* onderscheidene bedoelingen toe. Twee redenen komen vooral in aanmerking: vooreerst zou de reis met een huwelijksplan in verband staan, hetgeen trouwens telkens gezegd wordt, zoo dikwijls de prins zich buitenslands begeeft. Ten andere spreekt men van eene zending bij den Koning van Pruissen in de zaak van Neufchâtel, en dit heeft niets onwaarschijnlijks als men bedenkt dat Pruissen's beslissing nog steeds gewacht wordt, dat Frankrijk's Keizer natuurlijk belang stelt in de aanneming zijner voorstellen, en dat eindelijk in Zwitserland zich zeer vele stemmen tegen de reeds aangenomen voorstellen verheffen, zoodat de Bondsraad welligt gaarne zou zien, dat door Pruissen's schuld die voorstellen vervielen en het *status quo* werd gehandhaafd.

— Onder de 20 hoogescholen van Duitschland staat in het winter semester 1856—57, volgens het getal der ingeschrevene studenten, Berlijn boven aan met 1570 studenten; vervolgens Munchen 1406, Bonn 828, Leipzig 811, Breslau 790, Wurzburg 711, Tubingen 704, Halle 696, Göttingen 624, Heidelberg 563, Erlangen 500, Munster 449, Jena 369, Giessen 354, Koningsbergen 346, Freiburg 307, Greifswald 241, Marburg 224, Kiel 150, Rostok 91.

— Dezer dagen is in Hannover een zeldzaam proces gevoerd. De Koning namelijk is als aanklager opgetreden tegen zekeren 18jarigen boer, *H. Meijer*, uit Rijke in het Osnabrücksche, die bij eene aan hem gedane uitnoodiging, om deel te nemen aan eene inschrijving met het doel om een gedenkteeken ter eere van den overleden Koning *Ernst August* op te rigten, gezegd moet hebben: » *Ernst August* verdient geen gedenkteeken, daar hij alleen wat hij doen moest, gedaan heeft," of, volgens anderen: » daar hij al het goede, wat hij deed, slechts uit vrees en angst gedaan heeft." Wegens deze uitdrukkingen heeft de Koning *Georg V* genoemden boer, *H. Meijer*, bij de hooge regtbank te Osnabrück aangeklaagd. Den 29sten April werd uitspraak in deze zaak gedaan; de boer werd schuldig verklaard aan beleediging der burgerlijke eer van den overleden Koning *Ernst August* en tot eene geldboete van 100 thaler veroordeeld.

— De Oostenrijksche regering houdt zich ijverig bezig met het ontwerp tot eene emancipatie der Israëlieten, die met ongeduld de daartoe betrekkelijke stukken wachten. In verscheidene andere landen genieten de Israëlieten de burger- en burgerschapsregten. In Oostenrijk echter is nog in 1853 voorloopig eene bepaling ingetrokken, houdende dat zij bij bijzondere gunst des Keizers gronden in eigendom mogten erlangen, en het is bezwaarlijk te begrijpen, waarom die maatregel, in strijd met den geest der eeuw, tegen eene nijvere klasse van menschen genomen is, die bovendien nog eigenaar is van een groot deel der in omloop zijnde kapitalen. Het wordt dan ook hoog tijd dat de regering tot eene emancipatie overga, om ten minste langzamerhand de onverdraagzaamheid, die nog in sommige streken heerscht, te doen verdwijnen.

— Volgens brief uit Weenen, moet de ontvangst van het keizerlijk paar in de hoofdstad van Hongarije zeer warm en vol geestdrift geweest zijn en de bevolking van al de plaatsen, welke het hooge paar gedurende deze lange reis zullen doortrekken, leggen groote blijdschap aan den dag, terwijl de autoriteiten zich beijveren kostbare geschenken aan den Keizer en de Keizerin aan te bieden. Volgens dienzelfden brief, zoude de aartshertog *Albrecht*, gouverneur-generaal van Hongarije, te kennen hebben gegeven, dat het keizerlijk paar liever zoude zien, dat men bij deze gelegenheid inschrijvingen van weldadigheid had geopend. Te Pesth heeft het gemeentebestuur eene som van 250,000 fl. beschikbaar gesteld voor de aldaar te geven feesten. De reis des Keizers en der Keizerin zal ongeveer 2 maanden duren; volgens het reglement betreffende de reis, zullen de Keizer en de Keizerin eerst den 28sten Junij in de hoofdstad terugkeeren.

GROOT-BRITTANJE.

In ons vorig nommer is de inhoud medegedeeld van de rede waarmede de zitting van het Parlement geopend is.

Men zag die openingsrede met verlangen te gemoet, omdat daaruit zou kunnen blijken, in hoe ver het ministerie aan den wensch der hervormingsgezinden, welke in het nieuwe Lagerhuis zeer talrijk schijnen te zijn, zou willen voldoen; een punt hetwelk dezer dagen in veelvuldige kabinets-vergaderingen behandeld en geenszins met eenstemmigheid beslist was.

De openingsrede nu belooft in dat opzigt weinig of niets, voor de tegenwoordige evenmin als voor eene volgende parlementszitting; men had daarin de toezegging van hervorming of vooruitgang in het algemeen of van eene parlements-hervorming in het bijzonder verwacht, maar noch van het een noch van het ander is sprake geweest.

Toen alzoo het Lagerhuis, na het aanhooren dier rede, zijne zitting hervatte, zeide de heer *Roebuck*, dat hij in de zitting van den 21sten Mei voorstellen zou te verklaren, dat naar het oordeel van dat Huis, de natie in die vergadering niet behoorlijk vertegenwoordigd is, en dat alzoo het Parlement onverwijld zijne aandacht op deze aangelegenheid dient te vestigen, ten einde de vertegenwoordiging de getrouwe tolk van de denkwijze en belangen des volks worde.

Eenige andere leden, mede van ultraliberale denkwijze, kondigden insgelijks voorstellen tot verbetering van het kiesstelsel aan.

Lord *Palmerston* antwoordde op de tot het gouvernement gerigte vragen en aanmerkingen, en zeide onder anderen: » Er is reeds een aanmerkelijk gedeelte van de tegenwoordige parlementszitting verstreken, en de nog overschietende tijd zal naauwelijks toereikend zijn om de bereids ingediende of onverwijld in te dienen voordragten en de onderwerpen, die geen uitstel lijden, af te doen; wanneer alzoo in deze zitting ook de parlements-hervorming in behandeling gebragt wierd, zou daarvan geen werkelijk nut te verwachten zijn; de groote vraag zou niet tot beslissing gebragt kunnen worden, en evenwel zou hare behandeling de gemoederen buiten deze vergadering in spanning brengen en op den gang der staatszaken een belemmerenden invloed hebben. Het gouvernement meent alzoo, in de tegenwoordige tijdsomstandigheden de behandeling dezer zaak te moeten verschuiven; inmiddels zal het zich den tijd ten nutte maken om haar rijpelijk te onderzoeken en in gezette overweging te nemen; en in de eerstvolgende parlementszitting zal het een voorstel doen, strekkende om het kiesregt uit te breiden in zulk eene mate als, naar ik hoop, aan den wensch des lands zal voldoen. Het land vertrouwe dan op het gouvernement en wachte de aanstaande zitting af; indien het ons niet zoo veel vertrouwen schenken kan, dan had het bij de algemeene verkiezingen anders moeten handelen en het kabinet moeten omverwerpen."

Na deze toezegging van het hoofd des bewinds verklaarde de heer *Roebuck*, dat hij het ministerie in deze zitting met geen voorstel betrekkelijk de parlementshervorming zou lastig vallen.

Verder deelde lord *Palmerston* nog mede, dat hij in de zitting van den 14den dezer verlof zou vragen om eene bill in te dienen tot verbetering der bewoordingen van den eed, dien ieder lid van de beide Huizen bij het aanvaarden zijner betrekking afleggen moet. Men weet dat het formulier van dien eed, zoo als het thans luidt, de Israëlieten belet in het Lagerhuis zitting te nemen.

Zonder verdere discussie en zonder hoofdelijke stemming is het voorgestelde antwoord-adres op de openingsrede, hetwelk eenvoudig strekte om het daarin gezegde te beamen, door het Lagerhuis aangenomen.

In het Hoogerhuis is het antwoord-adres, enkel eene herhaling van den hoofdinhoud der openingsrede, na eene korte discussie insgelijks aangenomen.

— De *Morning Post* bevestigt de tijding van het ophanden zijnde bezoek van den grootvorst *Konstantijn* aan Koningin *Victoria* op het eiland Wight.

— Met de uitrusting van schepen en het aan boord brengen van troepen en oorlogsbehoeften, bestemd naar China, wordt in de krijgshavens met onverminderden ijver voortgegaan.

FRANKRIJK.

In de zitting van het Wetgevend Ligchaam van den 7den dezer is door de commissie, die met het voorloopig onderzoek der staatsbegrooting voor het dienstjaar 1858 belast was, eindelijk rapport uitgebragt. Dit stuk bevat, naar men zegt, zeer ernstige wenken voor het gouvernement, welke te meer indruk moeten maken, daar zij zelfs geen zweem van oppositiegeest hebben; de strekking van het rapport moet zijn, aan te toonen dat de vooruitzigten voor 's lands financiën niet ongunstig zijn, maar dat het volstrekt noodig is, aan de onevenredige aangroeijing der staatsuitgaven een eind te maken.

— Zaturdag voormiddag heeft grootvorst *Konstantijn* van Rusland het graf van *Napoleon I* bezocht.

BELGIË.

In de zitting der kamer van volksvertegenwoordigers van den 7den dezer is de beraadslaging over het wetsontwerp op de liefdadige instellingen voortgezet. De heer *de Theux*, een staatsman van conservatieve denkwijze, die de algemeene achting in hooge mate geniet, heeft het woord gevoerd om de aanvallen van den heer *Verhaegen* op de geestelijkheid, op de kerk en op de thans in België bewindvoerende partij te beantwoorden. Hij zeide onder anderen: » Ons land is met gezond verstand rijk bedeeld; het heeft dat getoond door eene voorbeeldige toepassing van het constitutionele staatsstelsel, nu reeds 27 jaren lang. Ons volk heeft de vrijheid der godsdienst, der drukpers, der vereenigingen, der parlementaire discussie kunnen verdragen; het zal ook de vrijheid der liefdadigheid weten te verdragen. Brengen wij onze stem uit voor die vrijheid, dan zullen wij de natie eene dienst doen."

Daarop heeft de minister van justitie het woord over genoemd wetsontwerp gevoerd. Hij heeft voornamelijk de aanmerkingen van den heer *Tesch* behandeld, de billijkheid van eenige er van erkend, en daarom eene reeks van wijzigingen voorgesteld die de wet eenigermate verandert. De geestelijken zullen jaarlijks rekenschap doen van hun bestuur over de liefdadigheidsgestichten aan het wetgevend ligchaam, enz.

In de zitting van den 9den heeft de minister van justitie op nieuw de bedenkingen der oppositie wederlegd, en zich daarbij hoofdzakelijk ten taak gesteld om aan te toonen, dat het wets-ontwerp vooral noodig is, opdat een einde worde gemaakt aan de verschillende uitleggingen, welke thans hier te lande aan de bestaande wettelijke verordeningen worden gegeven door de administrative en regterlijke magten.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Vrijdag den 8sten Mei.

De beraadslagingen worden voortgezet over die onderwerpen, welke in de vorige zitting niet afgedaan konden worden.

Vooreerst wordt nog een aantal wetsontwerpen tot vereeniging van onderscheidene gemeenten aangenomen.

Daarop wordt zonder beraadslaging met 50 stemmen tegen 1 aangenomen het ontwerp van wet tot vaststelling der raming van uitgaven wegens verstrekkingen voor het departement van oorlog, dienst 1857.

De beraadslagingen worden vervolgens geopend over het ontwerp van wet tot aanvulling der wetten van den 2den Augustus 1822 nopens de *bieren* en *azijnen*.

Er werd bij de beraadslaging drieërlei meening geuit.

De heer *Gevers Deynoot* zal voor de voordragt stemmen om het artikel 5, waarin aan de Regering het regt wordt gegeven om van de bepalingen dezer wet af te wijken ten behoeve der brouwers, die hun verlangen zullen te kennen geven, om hun bier anders dan op de thans gebruikelijke wijze te bewerken. Natuurlijk moeten die afwijkingen door andere voorzieningen worden vervangen. En deze mogen niet langer dan twee jaren gelden. Binnen dat tijdperk moeten zij in den vorm eener wetsvoordragt bij de Kamer worden voorgedragen. De heer *Gevers Deynoot* kan zich dien ten gevolge met de wet vereenigen, als de minister van deze bepaling eene vrijgevige toepassing belooft, te meer omdat hij bezwaar heeft tegen de afschaffing van dezen accijns, omdat ook daardoor de plaatselijke accijnsen zullen worden bemoeijelijkt, en omdat de afschaffing geen invloed zal hebben op den prijs van het bier. Naar zijne overtuiging schaadt niet de accijns, maar hinderen de belemmeringen. Men kan deze laatsten wegnemen, zoodat die tak van nijverheid zich vrijelijk bewegen kan. Dat is het voorname doel, dat hij beoogt, en waaraan het nieuwe art. 5 bevorderlijk is, als het met de meest mogelijke vrijzinnigheid wordt toegepast.

De heer *van Eck* wil daarentegen den geheelen accijns op de bieren en azijnen hebben afgeschaft, omdat bij 't behoud van den accijns de belemmeringen niet kunnen worden geweerd. Het bier is een volksdrank en de azijn een artikel van dagelijksche behoefte. Het zou daarenboven wenschelijk zijn, dat het bier, in plaats der sterke dranken, onder een groot deel der bevolking meer in gebruik kwam.

Eindelijk, de heer *van Bosse* verlangt den accijns op den azijn afgeschaft, omdat deze, naar zijne overtuiging, minder opbrengt, dan hij aan den staat onkosten veroorzaakt.

De *minister van financiën* heeft de drie sprekers beantwoord. Den heer *Gevers Deynoot* geeft hij de belofte van eene milde toepassing van art. 5. Den heer *van Eck* bewijst hij, dat de afschaffing van den accijns er niets toe bijdragen zal om het bier in de plaats der sterke dranken te doen gebruiken. Die accijns kan voor den gebruiker wordt begroot op 1 cent per kan, terwijl ze aan de schatkist *f* 400,000 opbrengt. Wat den accijns op den azijn betreft, stemt de minister toe, dat de opbrengst voor den staat onbeduidend is en niet opweegt tegen de belemmeringen.

De heer *ter Bruggen Hugenholtz* zegt hierop, dat uit alinea 2 van art. 5 niet duidelijk blijkt, dat de bepalingen, daarin opgenomen, niet langer dan twee jaren zullen werken. Hij wil de laatste woorden, die geen bepaalden termijn daarstellen, hebben weggelaten, en in de plaats daarvan eene bepaling, volgens welke die maatregelen vóór den 31sten December 1860 aan eene nadere herziening zullen worden onderworpen. De minister geeft te kennen, dat hij zich tegen eene zoodanige verandering niet verzet, als die bij art. 5 zal worden voorgesteld.

De algemeene beraadslagingen worden gesloten.

Artt. 1—4 worden vervolgens zonder beraadslaging aangenomen.

Wegens het vergevorderde uur, wordt de voortzetting der beraadslaging bepaald op morgen.

Zitting van Zaturdag den 9den Mei.

De beraadslagingen worden voortgezet over het ontwerp van wet tot aanvulling der wet van 1822, omtrent de belasting op de bieren en azijnen, en wel over art. 5.

Het amendement van den heer *Hugenholtz*, waarvan de strekking is, om deze wet slechts voor twee jaren van kracht te doen zijn, is, nadat de minister van financiën zich daarmede vereenigd had, aangenomen. Art. 5—14 worden daarop aangenomen. Op art. 15 stelt de heer *van der Linden* als amendement: De belasting op de azijnen wordt met den 1sten Januarij 1858 afgeschaft.

De minister van financiën verklaart zich hier ten stelligste tegen, zoowel om het beginsel, als om het onvoorzigtige om door amendementen plotseling in het systeem eener wet verandering te brengen. Na eenige discussie is, op voorstel van den heer *van Bosse*, besloten dit amendement naar de afdeelingen te verzenden.

De Vergadering heeft daarna behandeld de conclusiën van onderscheidene rapporten, en ze allen aangenomen.

Onder deze was ook de conclusie van het verslag der commissie over het voorstel wegens het misbruik van sterken drank, waarbij voorgesteld werd om het rapport aan de hoofden van de departementen van algemeen bestuur mede te deelen.

Hierbij werden door den heer *Blaupot ten Cate* de volgende beschouwingen voorgedragen.

»Ik wensch met eenige woorden mijn gevoelen omtrent dit gewigtig onderwerp mede te deelen, Mijnheer de Voorzitter. Ik begin met mijn' opregten dank te betuigen aan de commissie, omdat die, in mijn oog, hare taak waardig heeft volbragt. Ik kan dit te meer doen, omdat ik het met haar in de hoofdzaken eens ben, ofschoon ik meer zou hechten aan het verbod, om *op crediet* sterken drank te verkoopen, daar ik drankschulden wel met speelschulden zou willen gelijkstellen. Ik zou dus ook welligt niet eens het woord hebben gevraagd, ware het niet, dat ik een paar punten eenigzins wenschte te doen uitkomen, omdat, als de conclusie aangenomen wordt, dit verslag aan de hoofden der departementen van algemeen bestuur zal worden medegedeeld. Ik hoop dat alsdan de punten, die ik bedoel, des te meer onder de aandacht van de Regering zullen vallen.

»De commissie heeft ontkennend beantwoord de vraag: »is het noodzakelijk of doeltreffend, reeds nu eene of meer wetten in het leven te roepen, welke *onmiddellijk* de beteugeling van het misbruik van sterken drank tot onderwerp hebben?" Als slotsom van hare overwegingen herhaalt zij, dat directe verbods- en beperkingswetten niet aan te raden zijn. Ik ben het met haar eens, op dezelfde gronden die zij aangeeft. Zij betwijfelt in de eerste plaats, of het de pligt des *wetgevers* is, om door directe en bepaaldelijk daartoe vervaardigde wetsbepalingen volksondeugden te bestrijden of den zedelijken zin der bevolking te ontwikkelen; en zij staaft haar gevoelen met de woorden, den 16den Februarij 1856 gesproken door den geachten afgevaardigde, dien wij thans het genoegen mogen hebben als onzen Voorzitter te begroeten.

»Maar als de commissie nu verder zegt: »waar zouden dan de bemoeijenissen van den wetgever en van de Regering ophouden? Staat niet naast de dronkenschap ook de ontucht, ook het spel, een gevaarlijke vijand van de zedelijkheid en een verleider tot misdaad?" dan moet ook toch vooral noch de natie, noch de Regering, de meening van de commissie en van de Kamer misverstaan. Ik weet het wel, dat de Staat niet op socialistische wijze geroepen is »om volksondeugden te bestrijden of uit te roeijen, en dat de Staat niet de rol van zedemeester op zich nemen kan," zoo als onze geachte voorzitter zich uitdrukte in de aangehaalde rede. De meeste wetten echter, die door den Staat worden uitgevaardigd, hebben invloed op de zedelijkheid. Zelfs onder de financiële wetten zijn er zoo; bij voorbeeld, die van de *belasting op de dienstbaren*. En al zij het nu dat de Staat geene wetten bepaald tegen sommige ondeugden hebbe te maken, de invloed der wetten op de zedelijkheid is zóó sterk, bij voorbeeld met *het spel* en *de ontucht*, door de commissie genoemd, dat het voorbeeld van vergunning, door den Staat gegeven, zoo als met de Staatsloterij, nooit anders dan schadelijk werken zal, indien niet de meest mogelijke perken worden gezet, en dus beperkingsmaatregelen worden genomen. In dit geval mag de Staat zoowel preventief als repressief handelen.

»Wanneer men dit verslag aandachtig leest, Mijne Heeren, dan blijkt het genoeg, dat ook de commissie door dienzelfden geest is bezield. Maar enkele woorden kunnen soms aanleiding geven tot misverstand; en ik geloof, dat het geen kwaad kan, duidelijk te doen uitkomen, dat de Kamer met de Regering gaarne de zedelijkheid, door alle wetten, die zij geeft, wil bevorderen.

»Van dien geest is ook de commissie blijkbaar uitgegaan, wat de maatregelen betreft tegen het misbruiken van sterken drank. Zij heeft, op bladz. 17, als slotsom daarbij gevoegd: »dat evenwel, ook door bemoeijenis der wetgevende magt, indirecte bepalingen kunnen worden gesteld, die goede resultaten zullen kunnen te weeg brengen." Zij heeft gewezen vooral op *het regt van patent*, *naast* andere opgenoemde middelen.

»Onder die andere opgenoemde middelen heeft de commissie aangehaald de opheffing van den *accijns op het bier*. Uit datzelfde oogpunt is die accijns gisteren door onzen geachten medeafgevaardigde (den heer *van Eck*) bestreden. De gronden, die door hem uit dit oogpunt zijn bijgebragt, zijn, naar mijne wijze van zien, niet genoeg weerlegd. Die gronden liggen in hetgeen de commissie zegt op bladz. 13: »dat het zich laat aanzien, dat de opheffing van dezen accijns, door wegneming van de belemmeringen der fabricatie en verlaging van de kosten van bereiding en van den prijs der waar kunnen medewerken, om het bier tot een gezonden en krachtigen volksdrank te maken, en het zich laat aanzien, dat de jenever van lieverlede daarvoor zal wijken."

»Ik heb over dit gevoelen der commissie niet willen spreken bij de behandeling van gemeld wetsontwerp, want hetzij bij aanneming van dat ontwerp, hetzij bij afstemming, wij behielden den accijns; in het eene geval, zoo als die accijns tegenwoordig bestaat, in het andere geval gewijzigd. Maar ik moet nu toch verklaren, dat ik het vooralsnog met de commissie eens blijf. Ik misken de gronden niet, die de minister daartegen heeft aangevoerd, noch het gezag van mannen door Z. Exc. aangehaald, ofschoon ik niet weet, op hoe vele jaren ondervinding de bewering van *Appelius* en *van Hogendorp* steunde.

»Maar daarenboven. Al zou de verlaging der kosten van bereiding en van den prijs der waar ook weinig zijn, bij den geringen stand beteekenen zulke kleinigheden veel. Ook kan ik den regel nog maar niet vergeten, dat *vrijheid van productie* leidt tot *meer productie*, en meer productie tot *lagere prijzen*, deze verder tot *meer consumtie*. En al deed ook meerdere consumtie den prijs stand houden, dan bleef nog het vermeerderd bier-gebruik eene aanwinst tegenover het sterken-drankverbruik. Ik weet het wel, dat er dan meer concurrentie kan komen bij de producteurs, maar meer consumtie kan ook meer concurrentie doen doorstaan.

»Ik zou dus der Regering wel in bedenking willen geven, deze zaak nog eens naauwkeurig te overwegen. Ik vind de woorden der commissie op bladz. 7 van haar verslag nog al van belang, waar zij zegt: »het streven toch behoort in de eerste plaats te zijn, om de vraag naar het product (van sterken drank) te verminderen, niet om de productie te belemmeren, ten einde de vraag onvoldaan te laten. Want zoolang bij het volk de zucht naar sterke of bedwelmende dranken blijft bestaan, laat het zich verwachten, dat ook de krachtigste belastingwetten onvermogend zullen zijn om het misbruik te beletten en de ontduiking van de fiscale wet te voorkomen."

»Nu is het mijn gevoelen, dat de vraag naar sterken drank zal verminderen, hoe *beter* en hoe *beterkoop* het bier wordt. Het zij mij vergund hierbij te voegen, dat ik hiervan nog meer verwacht, dan van *verhooging van patent*. Als de vraag, de lust naar dien drank bestaan blijft, dan zal men, ook bij verhooging van patent voor de kroegen, zich bedrinken *en famille*, in huizen zonder patent. 't Is vooral *de lust* die betoomd moet worden. En ik geloof, dat in dit geval het hier nog meer de pogingen der matigheids- of afschaffings-genootschappen zal ondersteunen; genootschappen die, men houde dit in het oog, ten tijde van *Appelius* en *van Hogendorp* nog niet zoo bekend waren.

»Het zou mij derhalve leed doen, Mijne Heeren, wanneer ik die opmerking der commissie omtrent de bieren, verder als verloren moest beschouwen. Ik heb met goed en goedkoop bier, als volksdrank, tegenover den sterken drank, nog al wat op. Dat men ook in het gebruik van bier onmatig kan zijn, dat men er dronken van worden kan, is waar; maar van onze *inlandsche* bieren niet zoo spoedig. Goed bier heeft niet slechts alcoholische maar ook voedende en calmerende bestanddeelen, door de suiker, gluten en hop, die de werking van den alcohol verzachten en wijzigen, terwijl de versterkende eigenschap blijft.

»Zal het bier, buiten accijns, daarom dadelijk den sterken drank vervangen? *Neen!* Zal het echter krachtiger concurrent kunnen worden? *Ja!* Dit is mijne overtuiging en die van vele anderen. In het belang des volks heb ik mij verpligt gerekend, die overtuiging uit te spreken.

»Ik zou te breedvoerig worden, als ik bij meer punten van het verslag stil wilde staan, hoeveel lust ik ook daartoe gevoel. Ik durf van uwe aandacht niet meer vergen. Met een enkel woord wil ik nog aanstippen, dat ook *de bestraffing van openbare dronkenschap* en *de beperking van het getal der tapperijen* zeer de zorgvuldige overweging verdienen èn van de Regering èn van de gemeentebesturen. Men houde slechts de hand aan zulke indirecte middelen, zoo als hier door de commissie aangegeven zijn, en men zal medewerken tot beperking van een kwaad, dat het geluk van zoo vele huisgezinnen verwoest; dat de zielen van zoo vele zedelijke wezens ten verderve doemt; dat knaagt aan de hartader van het welzijn des volks; een kwaad, dat wij dezer dagen wederom allerkrachtigst *in deze residentie* zullen aanschouwen."

De Kamer zal aanstaanden Maandag bijeenkomen ten einde eene mededeeling van den *minister van financiën* te ontvangen.

Uit de memorie van beantwoording door den minister van binnenl. zaken, aan de Staten-Generaal thans ingediend, nopens de intrekking van art. 4 der wet van den 31sten December 1856, houdende voorloopige vaststelling van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1857, blijkt o. a., dat de Regering voornemens is, weldra voorstellen betreffende het aanleggen van *spoorwegen* te doen.

De thans geconcessionneerde wegen staan door de gedrukte geldmarkt niet gunstig.

Voor dien van Maastricht naar Luik is eene tijdsverlenging van drie maanden aan de ondernemers toegestaan. Voor den Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg wordt ijverig voortgewerkt aan het opmaken der plans en bescheiden, die tot vaststelling der te volgen rigting en het doen van de onteigeningen vereischt worden. De spoorweg tusschen Nieuwe Diep en Amsterdam, kan als vervallen worden beschouwd, wegens het niet storten van het waarborgkapitaal.

Evenzoo is het gelegen met den geconcessioneerden spoorweg van Harlingen over Leeuwarden en Beetsterzwaag naar Groningen en naar Arnhem. De ondernemer heeft verklaard de taak niet te kunnen aanvaarden; waarop het voorloopig waarborgskapitaal, ad *f* 25,000, wederom ter zijner beschikking werd gesteld.

Meer bevredigend is de uitkomst tot welke de geconcessioneerde spoorweg van Zevenaar, over Borculo en Enschedé, naar Rheine tot heden heeft geleid. De ondernemer heeft de concessie aanvaard, en de kapitalen, ter volvoering der onderneming vereischt, schijnen geheel voorhanden te zijn.

»Bij voortduring," zegt de minister ten slotte, »worden in vele kruisende rigtingen concessiën voor den aanleg van spoorwegen gevraagd.

»De teleurstelling op de vele, sinds 12 jaren verleende concessiën gevolgd, maken de Regering huiverig op de vroeger gebruikelijke en zoo weinig vruchtdragende wijze voort te gaan. *Zij is er daarom zeer ernstig op bedacht eenen anderen weg in te slaan en hoopt weldra in de gelegenheid te zullen zijn, met dat oogmerk voorstellen aan de Staten Generaal aan te bieden.*"

De minister van justitie heeft een aantal wijzigingen in de nieuwe wet op de jagt en visscherij gebragt. Bij de memorie van beantwoording heeft z. exc. aangemerkt, dat geene zucht om te veranderen aanleiding heeft gegeven tot de voordragt, maar de erkende behoefte om aan de vexatoire werking der bestaande wet te gemoet te komen, welke geenszins aan de Regering, maar aan de wet zelve moet worden toegeschreven. Bij het gewijzigd ontwerp wordt van geene rijks-veldwachters gewaagd. Het behoud van de jagtinspecteurs ligt niet in de bedoeling der Regering, en het herstel der houtvesters acht zij verwerpelijk; doch, naar haar inzien, zal dit onderwerp nader gevoegelijk kunnen worden geregeld.

De vraag, of men al of niet transactie verlangt, lost zich, naar luid der memorie, op in eene andere vraag, te weten, of men jaarlijks op den duur 3- à 4000 vervolgingen wil hebben, met al den daaraan verbonden omslag en kosten voor het rijk, en vexatie voor de ingezetenen, dan of men voor goed daar een einde aan wil maken, onder de noodige behoedmiddelen, die alle vrees voor misbruik uitsluiten.

's GRAVENHAGE, 11 Mei.

Bij kon. besluit van den 6den dezer is de lector der scheikunde aan de geneeskundige school te Rotterdam, dr. *J. E. de Vrij*, benoemd tot inspecteur voor scheikundige onderzoekingen in Nederlandsch Indië.

— De Koning van Pruissen heeft benoemd tot ridders der orde van den Rooden Adelaar 2de klasse (kommandeurs) met de ster, de heeren *van Dam van Isselt*, president van het collegie van commissarissen der Ned. Rijn-spoorweg-maatschappij, en *van der Kun*, inspecteur van den waterstaat, commissaris des Konings bij deze maatschappij; tot ridders 2de klasse (kommandeurs) dier orde, de heeren *Hesleden*, president van de directie derzelfde maatschappij, en *Eyssel*, referendaris bij het ministerie van binnenlandsche zaken. Voorts zijn tot ridders 3de klasse dierzelfde orde benoemd de heeren baron *van Reede van Oudtshoorn*, ingenieur van den waterstaat en van de Ned. Rijn-spoorweg-maatschappij; *Zillesen*, vice-president dezer maatschappij, en mr. *Le Clercq*, referendaris bij het ministerie van buitenlandsche zaken.

— De minister van financiën heeft heden in de Tweede Kamer eene mededeeling gedaan betreffende het belastingstelsel, in verband tot onze financiële huishouding, en daarbij verklaard, dat er geen reden bestaat om voort te gaan op den weg der afschaffing van de accijnsen; doch om aan den financiëlen nood der gemeenten te gemoet te komen, stelt de Regering in hoofdzaak voor: Bevoegdheid aan de gemeenten om op het gedistilleerd 100, 60 of 40 opcenten te heffen en in bijzondere gevallen boven de 100. Wijders: herziening der wet op het personeel, waardoor de opcenten voor het rijk vervallen en bevoegdheid aan de gemeenten tot opvoering dier opcenten. Afstand aan de gemeenten der opcenten op de grondbelasting en gebouwde eigendommen. Als equivalent voor het rijk wordt voorgesteld eene wijziging der successiewet en overgang en wederinvoering der belasting op de varkens en het schapenvleesch in de gemeenten boven de 5000 zielen, waar gemaal is afgeschaft.

De minister heeft verder nog gezegd, eerlang belangrijke geldsommen voor spoorwegen of dergelijke doeleinden te zullen aanvragen en eene liberale tariefsherziening te zullen voordragen.

— Uit Luxemburg wordt den 4den dezer aan het *Frankfurter Journal* geschreven: »Prins *Hendrik* der Nederlanden is heden morgen, slechts door een enkelen adjudant vergezeld, hier aangekomen en in het regeringsgebouw afgestegen, waar de ministerraad onverwijld onder zijn voorzitterschap vergaderde. Zijn verblijf alhier zal niet langer dan acht dagen duren. Volgens gerucht, zou de Koning Groothertog den eenige dagen geleden uit 's Gravenhage teruggekeerden algemeenen administrateur en voorzitter van den ministerraad, den heer *Simons*, hebben toegevoegd: »Doe alles wat gij in het belang des groothertogdoms goed acht; maar zorg dat gij geene reden hebt eenmaal betrouw over uwe handelingen te gevoelen."

AMSTERDAM, 11 Mei.

Heden hield de letterkundige afdeeling der kon. akademie van wetenschappen eene gewone vergadering, onder voorzitting van den nieuw benoemden president, den heer *J. v. Hall*.

De heer *Ackersdijk* brengt rapport uit omtrent de brieven van *Lepsius*. De commissie stelt daarin voor, de geheele reeks dier brieven met een letterkundig aanhangsel in de werken der akademie op te nemen; waartoe met algemeene stemmen wordt besloten.

Dezelfde bragt daarna, namens de commissie *ad hoc*, rapport uit omtrent het voorstel van den heer *Sloet* in het verslag der vorige vergadering medegedeeld, waarbij der akademie wordt voorgesteld zich tot den minister te wenden, ten einde vermindering te vragen van de in-, uit- en doorvoerregten op de voorwerpen met de wetenschappen in betrekking staande in het ontwerp-tarief van het te sluiten traktaat met België. Het door de commissie opgemaakte ontwerp-adres werd met algemeene stemmen goedgekeurd, onder bepaling, dat het aan de zuster-afdeeling zal worden onderworpen, om te vernemen of dat adres uit naam der beide afdeelingen, dan wel alleen namens deze afdeeling aan den minister zal worden gezonden.

De secretaris berigt de ontvangst, van den minister van binnenl. zaken der koninklijke goedkeuring, omtrent de benoemingen van de heeren *W. J. Knoop* en mr. *G. de Vries Az.*, te Haarlem, prof. *J. C. G. Boot* en mr. *M. H. Godefroi*, te Amsterdam, tot gewone, en de heeren prof. *Rangabé* te Athene, *Grote* te Londen, *Boulez* te Gent en *Stanislas Julien* te Parijs, tot buitengewone leden der akademie.

Na eenige verdere mededeelingen wordt de vergadering gesloten.

ROTTERDAM, 9 Mei.

Een aanplakbiljet met groote roode letters heden op de beurs, aan den ingang zich bevindende, bevestigt een artikel 't welk dezer dagen voorkwam in de *Kölnische Zeitung*, dat n.l. aan een weesjongen te Karlsruhe is opgedragen de kamer van eenen rijken Engelschman te behangen met gebruikte postzegels uit alle oorden der wereld, waartoe 1 millioen stuks gevorderd worden en waarvoor die knaap *f* 150,000 bij welslagen als belooning zal ontvangen. De Engelschman heeft eene weddingschap daartoe aangegaan; de prijs der weddingschap wordt niet gemeld.

De zaak moet vóór primo October afgeloopen zijn en bij opgenoemd aanplakbiljet wordt ieders medewerking ingeroepen. Op verschillende kantoren zijn reeds bedienden bezig, den ouderloozen knaap te helpen; en reeds is eene weddingschap ter beurze verloren, door iemand, die in twijfel trok dat zijne tegenpartij reeds eenige honderden voor dat doel verzameld had, daar vóór het afgaan der beurs hem het genoemde aantal vertoond werd.

GRONINGEN, 12 Mei.

De hoogeschool in deze stad heeft een gevoelig verlies geleden. Zaturdag avond overleed, na eene kortstondige ziekte, in den krachtvollen ouderdom van ruim 50 jaren, de heer CORNELIS STAR NUMAN, doctor in de regten en letteren en hoogleeraar bij de regtsgeleerde faculteit.

Hij was een man van veelzijdige kunde en grondige geleerdheid, van groote levendigheid en vriendelijkheid, van onbegrensde weldadigheid en hulpvaardigheid, bij zijne leerlingen, ambtgenooten en talrijke vrienden hartelijk bemind.

Bovenal was hij door naauwkeurige studie doorkneed in de staatkundige geschiedenis van Nederland en Europa, door zijne veelvuldige personele relatiën boven velen te huis in den tegenwoordigen staatkundigen toestand der wereld, en door veelzijdige algemeene kennis, echte humaniteit en groote onpartijdigheid in staat, om die geschiedenis en dien toestand juist te beoordeelen en helder in het licht te stellen. Hieromtrent was hij dan ook meer dan één ambtgenoot tot eene vraagbaak, die hij zelden zonder een bevredigend antwoord liet.

Bij de akademische godsdienstoefening van Zondag avond bragt de vriend zijner jeugd, de hoogleeraar L. G. PAREAU, in de voorafspraak eene waardige hulde aan den overledene.

— Wij vernemen met genoegen, dat zich reeds voor eenige maanden ook hier ter stede eene commissie gevormd heeft, bestaande uit de heeren mr. J. J. CREMERS, J. TH. DOORNBOSCH, J. W. C. baron VAN ITTERSUM, A. DE MONCHY, mr. C. M. NAP, H. B. ONNES, jhr. mr. J. W. QUINTUS, A. R. SORMANI, jhr. mr. O. Q. I. J. VAN SWINDEREN, mr. B. D. H. TELLEGEN, mr. B. H. VIËTOR en H. A. WIJNNE, met het doel om het tot stand komen van spoorwegen in deze streken te bevorderen; dat die commissie deze zaak ernstig ter harte neemt en, naar wij met grond mogen verwachten, binnen kort daarvan in het openbaar zal doen blijken.

— Wij vernemen dat, te beginnen met Donderdag e.k., gedurende de kermis alle morgen en avond in de societeit *de Harmonie* muzijk gegeven zal worden, uit te voeren door de Emder kapel.

— Zondag l.l. is alhier binnengekomen de 3 komp. van het 1ste reg. vestingartillerie, komende van den Helder, ter vervanging van de 8ste komp. van genoemd reg., ten einde alhier tot nadere order verblijf te houden.

— Heden is de tweede loodsrinkelaar van hier naar het Friesche gat vertrokken.

— Te *Stadskanaal* is ter bevordering der synodale leening, door den kerkeraad eene inteekening geopend, die weldra *f* 1200 opbragt. Wanneer overal elders gelijke pogingen werden aangewend om deze hoogst gewigtige aangelegenheid te bevorderen, dan zou geen enkel oogenblik aan den goeden uitslag behoeven te worden getwijfeld.

— Zaturdag morgen had te *Onstwedde* de jaarlijksche keuring van springstieren plaats bij den logementhouder J. H. STRATING; van welke aan dien van SCHOLTE HEIS te Onstwedde de prijs van *f* 20 werd toegekend voor zijn' tweejarigen stier; terwijl de premie van *f* 15 ten deel viel aan den eenjarigen stier van H. HOLLANDER TJABBES van Blijham.

— Uit *Winsum* wordt ons het volgende ter plaatsing toegezonden: Bij de ontmoeting van eenen kweekeling van het doofstommen instituut te Groningen, wordt men onwillekeurig opgewekt tot hulde aan de nagedachtenis van den onvergetelijken professor H. D. GUYOT, oprigter van gedacht instituut, hetwelk bereids zoo veel nut heeft gesticht en nog dagelijks, bij betrekkelijk beperkte stoffelijke middelen, doove en stomme wezens tot gelukkige menschen en nuttige leden der maatschappij vormt.

Ook in onze gemeente hebben wij hiervan een treffend bewijs; niet alleen voorziet eene geschikte wollennaaister, voormalige kweekelinge dier school, door eigen vlijt in hare behoeften en geeft zij sedert eene reeks van jaren aan een aantal meisjes onderwijs in dit zoo nuttige handwerk, maar ook mag zekere HARMSMA, die als doofstomme mede zijne opleiding aan gedacht instituut heeft genoten, als een voorbeeld van vlijt, spaarzaamheid en orde genoemd worden.

Bezitter van een klein kapitaaltje zijnde, heeft hij daarvan een gedeelte aangewend tot aankoop van een oud vervallen huis, 't welk hij sedert een paar jaren met zijne vrouw bewoont, en in dien tijd als het ware in eene fatsoenlijke woning heeft herschapen.

Tot kuiper opgeleid zijnde, werkt hij steeds met onvermoeiden ijver aan de verbetering en verfraaijing zijner behuizing, behelpt zich zuinig en bespaart alzoo jaarlijks eene kleine som van zijne beperkte inkomsten; koopt voor dit geld bouwmaterialen, en verwerkt die meest met eigen handen. Thans is hij hiermede weder druk bezig, en als men door teekenen te kennen geeft, dat zijn werk bevalt, dan ontwaart men een glans van genoegen op zijn gelaat, terwijl het geluk hem uit de oogen straalt, en hij het aanzien heeft, of hem alle voorregten dezes levens zijn te beurt gevallen.

Waaraan heeft hij dit alles te danken? Voorzeker aan zijne opleiding in het instituut; daar werd hij onderwezen en tot nuttig mensch gevormd. Eere zij dus toegebragt aan den vereeuwigden stichter dier kweekschool en aan allen, die tot derzelver vorming het hunne hebben bijgedragen; terwijl de verdere bloei dezer onwaardeerbare instelling, aan iederen menschenvriend steeds de meeste belangstelling moet inboezemen.

De veehouder H. HAISMA te Bergum geeft in de *Leeuw. Ct.* een treffend voorbeeld van de heilzame uitwerking der inenting van rundvee als voorbehoedmiddel tegen de longziekte. In het laatst van October des vorigen jaars liet hij van de 34 stuks schijnbaar gezonde runderen op zijne stallen de helft inenten. Van deze 17 ingeënte runderen stierf er 1 aan de gevolgen, terwijl 1 een gedeelte van den staart verloor en aan 1 ander in 't geheel geen uitwerking werd bespeurd, zoodat tot eene herenting werd besloten, 't welk echter wegens toevallige omstandigheden is achterwege gebleven.

Op den 2den Januarij l.l. openbaarde zich de longziekte onder het vee van genoemden HAISMA. In den grooten stal, waarin 15 ongeënte en 9 geënte runderen waren, stierven achtereenvolgens 3 van de eersten, en hoewel geene pogingen tot herstel onaangewend bleven, bleef de longziekte in den stal heerschen, maar geen der ingeënte runderen is een oogenblik ziek geweest. Ook in den kleinen stal, waar 2 ongeënte en 4 geënte runderen stonden, brak de longziekte uit; de beide niet geënten werden daardoor aangetast en van de geënten werd ook 1 ziek, en bij de afmaking bleek het de longziekte te zijn; maar opmerkelijk is het, dat juist dit het rund was 't welk herënt zoude worden, omdat de enting niet was geslaagd.

Moge het hier medegedeelde eene dringende aansporing zijn voor de overige veehouders in Friesland om het vee te laten inenten. Na de verschrikkelijke verwoestingen die de longziekte in die provincie reeds heeft gemaakt, is de inenting het eenige middel den mensch gegeven om met vrucht tegen die plaag te worden aangewend.

Uit Hardenberg, in Twenthe, wordt het volgende geschreven, dat weder op overtuigende wijze de noodzakelijkheid aantoont, om in de wet op het lager onderwijs de schoolpligtigheid op te nemen:

Tot een bewijs hoe weinig men de zorg voor de opleiding der kinderen in deze streek (en welligt vrij algemeen op het platte land) aan de zedelijke verantwoording der ouders zelve kan overlaten, moge strekken, dat van de 867 leerlingen, welke in het 1ste kwartaal van dit jaar de lagere scholen in deze gemeente hebben bezocht, met den aanvang van het 2de kwartaal 332 zijn weggebleven en zulks ter besparing van de schoolgelden en kosten van schoolbehoeften, welke slechts op 85 cents per kwartaal zijn gesteld. — In het 3de kwartaal zullen niet alleen gemelde 332 kinderen, maar nog een veel grooter aantal van het onderwijs worden verstoken. Onwillekeurig rijst de vraag, of het voortaan geheel aan de willekeur der ouders zal kunnen worden overgelaten om hunne kin-

hunne kinderen al of niet naar school te zenden, en of het niet hoogst wenschelijk is dat in de te wachten wet op het lager onderwijs bepalingen worden opgenomen, waarbij het aan de ouders onmogelijk of althans hoogst moeijelijk wordt gemaakt om hunne kinderen zoodanig te verwaarloozen. Naar wij vernemen, zijn onder de 332 weggebleven leerlingen niet begrepen de kinderen van onvermogenden voor welke het onderwijs door de gemeente wordt betaald.

Wij hebben in der tijd melding gemaakt van de zaak aanhangig tegen den genees- en heelkundige SCHULTZ, te Vlissingen, die bij vonnis van de arrondissements-regtbank te Middelburg in hooger beroep van een vonnis van den kantonregter te Vlissingen, was schuldig verklaard aan onbevoegde uitoefening der geneeskundige practijk, op grond, dat de instructie voor de heelmeesters ten platten lande niet wettiglijk bestaat. Dit vonnis is bij arrest van den hoogen raad der Nederlanden vernietigd, omdat de regtbank haar gevoelen omtrent de niet-wettigheid van het bestaan niet met redenen had omkleed, en de zaak verwezen naar het provinciaal geregtshof in Zeeland, dat nu in de zitting van den 2den dezer maand uitspraak heeft gedaan, en in strijd met de regtsleer van den hoogen raad (gevonden wordende in arresten in de jaren 1846 en 1848 gewezen) genoemde instructie heeft verklaard te zijn verbindend, en alzoo met vernietiging van het vonnis des kantonregters, den apellant schuldig verklaard aan overtreding van art. 4 der instructie, dat is aan voortdurende behandeling van inwendige ziekten van gevaarlijken en slependen aard en hem veroordeeld tot eene geldboete van *f* 25.

De heer SCHULTZ heeft zich tegen dit arrest in cassatie voorzien, doch hoe de uitslag hiervan zijn moge, is het niet alleen wenschelijk, doch zelfs gebiedend noodzakelijk, dat bij eene goede wet, dit onderwerp spoedig bepaald geregeld worde.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 11 Mei. Heden morgen had in het raadhuis de aanbesteding plaats van *het schoonen enz. der kazernegebouwen, magazijnen, enz.* Hierop was ingeschreven voor *f* 324.24 en *f* 294, het laatste van P. DE VRIES, verwer en glazenmaker alhier.

— Dienzelfden morgen had in het provinciehuis de aanbesteding plaats van *het leveren en plaatsen van* Peilmerksteenen *in verschillende deelen van deze provincie;* — ingeschreven door H. WIERINGA voor *f* 510; H. KORFF *f* 484, en D. ZÜITHOF *f* 449; de beide laatsten steenhouwers en te dezer stede woonachtig.

KERKNIEUWS.

STADSKANAAL, 10 Mei Heden namiddag hield de heer J. P. G. WESTHOFF, Evang.-Luth. predikant, beroepen te Monnickendam, zijne afscheidsrede naar aanleiding van Luk. 13: 22—24. Buitengewoon groot was de schare welke van hier en environs opgekomen was om den geliefden en talentvollen redenaar voor 't laatst te hooren. Moge hij ook in zijn' nieuwen werkkring dat nut stichten 't welk hier door hem gesticht is.

FRANEKER, 9 Mei. Door den kerkeraad der Herv. gemeente alhier is ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van den predikant L. W. DE GRIENT DREUX, het volgende twaalftal geformeerd: P. ADEMA, A z, te Dongjum; J. F. VAN DIJK, te Zevenbergen; P. DE GRIENT DREUX, te Witmarssum; J. P. ESCHER, te Dronrijp; J. H. GUNNING, JR., te Blaauwkapel; W. HOEVERS, te Goëdereede; H. T. WESTBROUEN VAN MEETEREN, te Schoonrewoerd; J. STEMBERG, te Renswoude; A. VAN TOORENENBERGEN, te Purmerend; J. E. W. VERSCHUIR, te Westerwijtwerd; J. WASSANAAR, J. J.z., te Nijehaske c. a., en A. VAN IJZENDIJK, te Deinum.

VLISSINGEN, 9 Mei. Ter vervulling der vacature, voortdurende door het bedanken van ds. GILDEMEESTER, heeft de kerkeraad der Ned Herv. gemeente alhier geformeerd het volgende twaalftal van predikanten: BRESSER, te Strijen; VAN DEN BIJTEL, te Gaast en Ferwoude; FELIX, te Heeg; VAN TOORENENBERGEN, te Barneveld; VERHOEFF, te Stuis; ZWINK, te Zwijndrecht; DE VIJVER, te Veenendaal; VAN DER WERFF, te Kesteren; KAM, te Oost- en West-Souburg; TEN BOKKEL HUININK, te Doornspijk; FRUITIER DE TALMA, te Scherpenzeel, en KRAFFT, te Oldebroek.

— Te Bergeik is tot predikant beroepen de kandidaat E. J. BERGHEGE; — te Almkerk en Emmichoven de kandidaat W. MENSE; — te Gapinge de kandidaat bij het prov kerkbestuur van Drenthe J. I. CREBAS; — te Cothen de kandidaat M. A. ADRIANI, en te Bedijkte Schermer ds. J. VAN DER MEULEN, pred. te Nieuwendam.

— Tot de werkzaamheden van de thans vergaderde algemeene synodale commissie der Herv. kerk behoorden inden loop der vorige week, het onderzoeken van een ingediend ontwerp van eene onderlinge brandwaarborgmaatschappij van kerkelijke gebouwen, verder het overwegen van verzoeken van subsidiën uit het synodale fonds van een aantal gemeenten. Nog kwam ter sprake de kennisgeving van toekenning van verleende rijks-subsidiën, de armenverzorging en het uit den weg ruimen van geschillen, wegneming van grieven, enz. Eindelijk kwamen nieuwe voorstellen in overweging betrekkelijk tot de orde der kerk en het kerkelijke leven. Aangename berigten kwamen uit onderscheidene gemeenten in, aangaande deelneming in de leening der synode.

(*Ingezonden.*)

Mijnheer de Redacteur!

In uw geacht blad van den 6den dezer is mededeeling gedaan van eene circulaire van heeren gedeputeerde staten dezer provincie aan de plaatselijke besturen in dit gewest, waarbij onder anderen eenige nadere voorschriften worden gegeven omtrent den invoer van rundvee van buiten deze provincie naar en door grensgemeenten.

In die mededeeling wordt opgegeven, dat het toezigt op den invoer van rundvee niet overal de vereischte resultaten heeft opgeleverd, en dat van alle grensgemeenten slechts in de gemeente Leek bekeuring is gedaan.

Hoezeer nu het toezigt op den invoer van rundvee van buiten deze provincie, niet steeds de gewenschte gevolgen heeft gehad (om redenen die niet altijd aan de personen met het toezigt belast zijn te wijten), en er zonder twijfel meermalen door longziekte besmet vee ter sluik is ingevoerd, zoo vragen wij: waarom geen melding gemaakt van herhaalde bekeuringen op den ongeoorloofden invoer van rundvee, door de toezigters in de gemeente Grootegast gedaan? Of is dan G. R. TOORNBEEK niet gevangen gezet wegens het niet betalen der geldboete, voor den ongeoorloofden vervoer van rundvee? Is dan ook niet door I. J. HELDER, A. A. DE VRIES, W. P. ACKERSMA, H. W. VEENSTRA en zoovele anderen de bepaalde boete, op onwettigen invoer vastgesteld, betaald, en dat alles ten gevolge de processen-verbaal van bekeuring, opgemaakt door toezigters op den invoer van rundvee in de gemeente Grootegast?

Wij gelooven wijders dat het toezigt op den invoer van rundvee in de gemeente Grootegast in den regel zeer streng is gehandhaafd, zoo zelfs, dat degene die frauduleusen invoer van rundvee in die gemeente wilden doen, meermalen om het active toezigt aldaar zijn afgeschrikt.

U.Eds. Dienstw. Dienaar:
N. N.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 12 Mei.

In de beide huizen van het Parlement is gisteren slechts over onderwerpen van plaatselijk belang beraadslaagd. In het Lagerhuis hebben de discussiën geloopen over de kwestiën van het regt op de overdragten en van de spaarbanken; de beide daaromtrent door de regering gedane voorstellen zijn zonder ernstigen tegenstand goedgekeurd.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 12 *Mei*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63⅜.
Dito Dito	» 3	»	76¼.
Dito Dito	» 4	»	95⅞.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	76 9/16.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39 9/16.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	87⅜.
Dito Nation. Metall	» 5	»	77⅝.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	25 1/16.
Dito Binnenl	» 3	»	38 5/16.
PORTUGAL	» 3	»	45⅛.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	—
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	85⅞.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito. 6de serie	» 5	»	97⅛.

Wissel onveranderd, gezocht.

LONDEN, 12 *Mei*. Consols 94¼.

PARIJS, 12 *Mei*. Fransche 3 pCt. 69.35.

WEENEN, 12 *Mei*. Metalliek 5 pCt. *f* 83⅝. Nat. Leening *f* 84⅞. Wissel op Londen *f* 10.11. Zilver *f* 5.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 9 Mei, *Alberts* 2 Gebroeders, Bremen.

TEXEL 8 Mei, *Parlevliet Jzn.* Gener. v. d. Bosch, Samar., *Fokkema* de Hoop, Londen; — 9 *Antusch* Louisa en *van Oosteroom* Julie Claire, Bat.; *Boornbos Borchers* Schoon Verbond, Banjoew.

KONSTANTINOPEL vóór 27 April, *Lupkes* Vrije Handel, *Pijbes* Hendrika en *Strack* Orion, Amst.; *Fijn* Jantina Gesina en *de Vries* Compact Goede Trouw, Rott.; *de Boer* Eliza en *Astuling* Catharina Cornelia, Antw.

MARSEILLE 7 Mei, *Addens* Petronella, Cardiff.

BORDEAUX 5 Mei, *Katoen* Trekvogel, Amst.

OSTENDE 8 Mei, *Strobos* Niessina Schuringa, Christians.

Bij DUNGENESS 6 Mei, *Rademaker* Arnoldina Catharina, v. Amst. n. Triest.

Bij WIGHT 5 Mei, *Post* Maasland, v. Antw. n. Buenos Ayros.

Bij GOUDSTAART 5 Mei, ... Geerdina, v. Porto n. Riga.

Bij LIZARD 2 Mei, *Wijnmalen Czn.* Clio, v. Bat. n. Amst.

GUERNSEY 4 Mei, *Alcock* Adm. Windham, Rott.

CARDIFF 5 Mei, *Schmidt* Wilhelm. Johanna, St. Sebast.; — 6 *v. d. Linden* Vice-Adm. Gobius, Rott.; *Bruinseels* Pantalon, Antw.

LIVERPOOL 5 Mei, *Kuiper* Gerrida Tetta, Poole; — 6 *Wessels* Joh. Paulina en *Potjewijd* Afina, Rott.

LEITH 6 Mei, *Pluim* Stad Almeio, Harl.

HAMBURG 8 Mei, *Balk* Wilhelmina, Texel.

WARNEMUNDE 5 Mei, *Freij* Annegiena, Antw.

SWINEMUNDE 5 Mei, *Woortman* Albertina Gesina, Londen; — 7 *Jonker* Sieberlina, Amst.

DANTZIG 4 Mei, *Jager* Zwaantje Elisab., Amst.; *Ouwehand* Volharding, Dordr.; *Mulder* Willemina en *Valom* Zeven Broeders, Lond.; *Drewes* Afina Hillechiena, Newc.; *Mulder* Drie Gezusters, Sunderl.; *Mooi* Hillech. Cath., Emden; — 5 *Thorbecke* Lympha, N. Diep.

PILLAU 5 Mei, *de Grooth* Johanna Maria, Sunderl.; *Ketwig* Joh. Rebecca, Newc.; — 6 *Oostema* Hunsingo, Londen; *de Jonge* Wilhelm. Klasina, Koppenh.

MEMEL 2 Mei, *Koop* Regina, Goes; *v. d. Werff* Vr. Alida, Lond.

TONNINGEN 2 Mei, *Zomer* Roelina Oostra, v. Hull n. Flensburg; 3 *v. d. Meulen* Nooit Gedacht, v. Frederikstad n. Bremen; — 4 *Mooi* Alida Folkerts, v. Odensee n. Holl.; *Harkema* Meinskina, v. Bremen n. Abo; — 5 *Bakker* Reenna, v. Grangem. n. Dantz.; *Bartels* Gesina, v. Newc. n. Hadersleben.

RENDSBURG 4 Mei, *Rasker* Leentje Dost, *Schoon* Jacobus Cornel., 5 *Joosten* Vr. Hillechiena en *Banting* Marchina, v. Straals. n. de Maas; *Koops* Vr. Grietje, v. Lubeck n. Wormerveer; *Emmelkamp* Annegiena, v. Tonn. n. Windau; — 5 *Mulder* Hiskea, v. Straalsund n. de Maas; *v. Sluis* Tjakiena, v. Newc. n. Flensburg; *Kuipers* Anna Tedora, v. Londen n. Koningsb.

Vertrokken.

AMSTERDAM 8 Mei, *de Wall* Cathar., Syra; *Evertsz* Drie Aurelia's, Venetie; — 9 *van Marion* Honigbij, Cardiff; *Harding* Alida, Petersb.; *Korter* Riga, Riga; *Drok* Catharina, Geffle.

TEXEL 8 Mei, *Lange* Rijnbrandt, Sur.; *van 't Veer* Vrouw Antje, Londen; — 9 *Gruppelaar* Niessina, Newc.

HELVOET 8 Mei, *Kilian* Gerardus Jacobus, Batavia; *v. d. Wouden* Mercator en *Lambach* de Gier, Newc.; *de Ruiter* Klaartje, Sunderl.; 9 *van Sluis* Hendrika, Nantes; *Hazewinkel* Louis Meijer, Cardiff.

MAASSLUIS 8 Mei, *Luikinga* de Vr. Wiegertje, Pernau.

BILBAO 30 April, *Bette* Jacobus en 1 Mei *Buiten* Orion, Cardiff.

GENUA 2 Mei, *Wijgers* Johannes Hermanus, Trapani.

ROYAN 30 April, *Steffens* Johannes, Petersb.

BORDEAUX 6 Mei, *Hazewinkel* Albertina, Petersb.

ST. NAZAIRE 5 Mei, *Stenger* Geziena Margrietha, Bordeaux.

HAVRE 6 Mei, *Smit* Annach. Gesina en *Boerhave* Arendina, Petersb.

ANTWERPEN 8 Mei, *Swart* Sancta Maria, Bilbao.

CARDIFF 5 Mei, *v. d. Burg* Willem III, Singapore; — 6 *Kreije* Twee Cornelissen, Hong Kong.

LIVERPOOL 6 Mei, *de Boer* Cathar. en 7 *Pott* Anna Arend., Petersb.

GRANGEMOUTH 6 Mei, *Enninga* Vliedorp, Dantzig.

SUNDERLAND 6 Mei, *Jansen Jr.* Brouwershaven, Singapore.

HULL 7 Mei, *Kwint* Anna Beerendina, Koningsb.

BREMERHAVEN 7 Mei, *v. Driesten* Grunus, Stockh.; *Lever* Wubbina Venema, Koningsb.; — 8 *Sprik* Juliana Louisa en *Vlas* Marianne, Petersburg.

CUXHAVEN 8 Mei, *Tweehuis* Canton, San Francisco; *de Haan* Siewerdina, Bordeaux; *Puister* Fennechiena, Stockholm.

TRAVEMUNDE 7 Mei, *Brouwer* Pietronella, Noordzee.

PILLAU 5 Mei, *v. d. Meulen* Drie Gezusters, Vegesack.

KROONSTAD 7 Mei, *Visser* st. Kroonprinses Louise, Amst.

In lading.

LIVERPOOL 6 Mei, *Crap Hellingman* Gelderland, Rio de Janeiro; *Beekman* Isabella, Antw.; *Hotze* Jantje Wilkens, Reval; *Wekenborg Jzn.* Anna Margrieta en *Lesttuiver* Aurora, Nerva; — 7 *Kuiper* Gerrieta Tetta, Harl.; *Ebling* Anna Hendr. en *Pinksterboer* Geesina, Nerva.

Zeilklaar.

LONDEN 5 Mei, *Pekelder* Vr. Grietje, Amst.; — 6 *van Aken* Corn. Louisa, Archangel, *Wortel* Alberdina, Dantzig; *Scholten* Familietrouw, Elseneur; — 7 *Datema* Magritha Hendrika, Antw.; *Hazewinkel* Joh. Petron., Elseneur.

LIVERPOOL 6 Mei, *Brambergen* Twee Gebroeders, Nerva; — 7 *v. d. Laan* Jacoba Alida, Petersb.

NORTH SHIELDS 6 Mei, *van Veen* Henriëtte Elisabeth Susanna, Singapore.

NEWCASTLE 7 Mei, *Pott* de Spruit en *v. Weerden Poelman* Doethea Christina, Petersb.; *Broekema* Ida Hillechiena, Lubeck.

KOPPENHAGE 5 Mei, *Jonker* Themis, *de Jonge* Helena en *de Groot* Twee Gebroeders, Oostzee; — 7 *Bossinga* Wiea Gesina, Koningsb.

BRIELLE, 8 Mei. Het schip Willemtina, kapit. *Glim*, van Rotterdam met ijzer naar Koningsbergen, zeilklaar liggende, is door de Engelsche brik Mars aangezeild en vervolgens gezonken, doch het volk gered; een gedeelte van den inventaris is geborgen en men hoopt de lading te bergen.

PITTENWEEM, 6 Mei. De Nederl. kof Landbouw, kapit. *Fekkes*, van Leith met steenkolen naar Amsterdam, is bij het eiland May met man en muis verongelukt.

ELSENEUR, 6 Mei. De stoomboot Noord-Holland, van Amsterdam n. Dantzig, is gisteren lek te Koppenhage binnengeloopen en aan den grond gezet, hebbende benoorden deze haven op een wrak gestooten.

— Het schip Vrouw Ida, kapit. *Burghardt*, van Dantzig naar Hull, alhier met schade binnengeloopen, is voor M°. B°. 500 verkocht.

Gepraaid den 2 Mei, dwars van de Galloper, *Portengen* Eensgezindheid, v. Amst. n. Bat. — Den 15 Maart, op 0° 45′ N.Br., 19° 40′ W.L., *van Eyk Menkman* Koning Willem II, v. Cardiff n. Sydney.

GRONINGEN, 12 Mei. In de laatste drie dagen zijn weder binnengekomen de volgende nieuwgebouwde galjoot- en schoonerschepen: de Willemine, groot 80 last, kapit. *J. Puister*, van Veendam, gebouwd op de werf van *R. D. Pik*, te Wildervank; Sappemeer, groot 140 last, kapit. *J. J. van der Veen*, van Sappemeer, gebouwd op de werf van *G. Berg*, te Sappemeer; Anna, groot 125 last, kapit. *T. J. Donema*, van Amsterdam, gebouwd op de werf van *J. A. Hooites*, te Foxholsterbosch; Gratitude, groot 148 ton, kapit. *H. B. Kolk*, van de Wildervank, gebouwd op de werf van *K.* en *J. Wilkens*, te Veendam; Fennegina, groot 115 last, kapit. *H. Kuitze*, van de Wildervank, en Union, groot 80 last, kapit. *J. G. Oostra*, van de Wildervank, beide gebouwd op de werf van *H. Nijhuis*, te Sappemeer; Catharina, groot 115 last, kapit. *J. J. Moesker*, van Veendam, gebouwd op de werf van *J. Bodewes*, te Sappemeer; Zuidlaren, groot 90 last, kapit. *J. Drenth*, van Zuidlaren, gebouwd op de werf van *J. Venema*, te Martenshoek; Drie Gebroeders Amerika, groot 75 last, kapit. *T. Kroos*, van Martenshoek, gebouwd bij *J. Uil*, te Foxholsterbosch; Bouchina, groot 70 last, kapit. *H. M. Koster*, van Veendam, gebouwd bij *H. G. v. de Werf*, te Stadskanaal, en Janna Lukkina, groot 60 last, kapit. *A. Bontekoe*, van Stadskanaal, gebouwd bij *A. Vegter*, aldaar.

Gisteren is vertrokken de nieuwgebouwde galjoot Magretha Antina, kapit. *W. A. Boer*, v. Pekela, met haver naar Newport.

TERMUNTERZIJL, 8 Mei. Binnengekomen *Groothuis* Alida, Noorw.

Vertrokken 7 Mei, *Wilkens* Alberdina en *Willinga* Catharina, avont.; *Pietersen* Elisabeth, Noorw.; — 8 *Horning* Jantina, *Udema* Johanna, *Hovingh* Irene en *Kraan* Alida, Noorw.

Zeilklaar 10 Mei, *Zoutman* de Jonge Wicher, Noorw.; *Meijer* Franciscus, Archangel: *Scherphuis* Hillegiena, avont.

DELFZIJL, 9 Mei. Binnengek. 8 Mei, *Bolmeijer* Uit Vriendschap, Leer.

Vertrokken 7 Mei, *Nagel* Turris Davidica, Newc.; *Pot* Renske en *Ugen* Anna Sieberdina, Noorw.; *v. d. Werf* Alida, Oudsoen; *de Boer* 4 Gebroeders, Newc.; *Römeling* Noordster, Laurvich; *Voget* Aaltje, Bremen; *de Groot* 2 Gebroeders, Emden.

HARLINGEN, 11 Mei. Vertrokken 7 Mei, *Hendriksen* Concordia en *Wever* Maria Elisabeth, Noorw.; — 8 *Poort* Catharina, Archangel; *Stuut* Frits en Betsy, Noorw.; — 9 *Munneke* de Eendragt, Newc.; *Velthuis* Prov. Overijssel, Dundee.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

5 Mei. *Bosker*, Ida Jacoba, v. Hamb. n. Petersb., m. stukg.
Meijer, Wobbina Cath., v. Malmö n. de Maas, m. gerst.
Vos, Jantina, v. Wolgast n. de Maas, m. gerst.
6 —— *Butter*, Twee Gebroed., v. Dantzig n. Gron., m. rogge.
7 —— *Lukens*, Gesiena Johanna, v. Dantzig n. Amst., m. rogge.
v. Driesten, Jantje Berg, v. Stettin n. Londen, m. gerst.
8 —— *Bekkering*, Gezina, v. Stettin n. Londen, m. gerst.
Leeuwe, Hindrika Jantina, v. Stettin n. Termunterz., m. hout.

De wind den 5 N.O., N., Z., den 6den O., Z., N.N.W.; den 7den Z., N., N.N.W.; den 8sten Z.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 10 Mei, *de Boer* Jantina Petronella, Harburg.

TEXEL 10 Mei, *Smit* Diligence, Banjoew.

VLIE 8 Mei, *de Boer* 2 Gebroeders, Newc.

VLISSINGEN 9 Mei, *Wolkammer* Ida, Gothenb.

LONDEN 9 Mei, *Smid* Geertruida Margaretha, Holland; *de Haan* Aurora, Aggerkanaal.

Bij DUNGENESS 8 Mei, *Loos* Bommelerwaard, v. Dordr. n. Cardiff; *Roosjes* Maria Beerta, v. Swansea n. Dordr.

SWANSEA 8 Mei, *Kievit* Min. Pahud, Rott.

SUNDERLAND 8 Mei, *Rijken* Abel Tasman, Rott.

BORDEAUX 7 Mei, *Stenger* Gezina Margar., Nantes.

NEWYORK 22 April, *Timmermans* H. Willebrordus, Rott.; — 23 *de Groot* Fosca Helena, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 9 Mei, *Rosier* Nederl. en Oranje, Swansea; — 11 *Homan* Groot Zeewijk, Sur.; *Lever* Cathar. Elisab., Petersb.; *Mulder* Harmina, Stockholm; *Legger* Jantina Catrina, Hamburg.

TEXEL 10 Mei, *v. d. Kooi* Hermina en Eliza, Galatz; *de Wall* Catharina, Syra.

VLIE 8 Mei, *Poort* Catharina, Arch.; *Giezen* Diana, *Visser* Johanna Petron., *Groenewold* Fenneg. Hendr., *Stenger* Anna Margar. Adriana, *de Boer* Geessina, *Strootman* Beertha Victoria, *de Groot* Margar. Geziena, *de Weerd* Pieter, *Holscher* Elisab. Jacob., *Smit* Alegonda Rensina, *Reinders* Jacoba Gesina, *Grilk* Anna Cath., *Donema* Renske Hooites, *Mulder* Wendelina, *Carst* Elisab. Lollina, *Hensema* Ida Berend., *Schuring* Annegina, *Oldenburger* Catharina, *Koops* Lamch., *Mulder* Afiena Agatha, *Mulder* Harmonie en *Karst* Lambertha, Petersb.; *Stuit* Frits en Betsy, Nerva; *Visser* de Vriendschap, Riga; *Munneke* March. Gesina, Stettin; *Visser* de Vriendschap, Gothenb.; *Hendriksen* Concordia en *Wever* Elisab. Maria, Oudsoen; *de Jong* Roelfina, Osterrisöer; *Pieper* Argo, Hamb.; *Basberg* Beurs v. Amst., Drammen.

HELVOET 10 Mei, *Kool* Vooruit, Bat.

LIVERPOOL 8 Mei, *v. d. Laan* Jacoba Alida, Petersb.

ANTWERPEN 8 Mei, *Swart* Sancta Maria, Bilbao.

NANTES 8 Mei, *Bos* Eendragt, Amst.

BORDEAUX 7 Mei, *Engelsman* Dina Marchina, Liverp.; .... de Hoop, Cardiff.

NIZZA 30 April, *Schotema* Castor en Pollux, Amst.

In lading.

LONDEN 9 Mei, *Doekzen* Louisa Maria, Bat.

Zeilklaar.

LONDEN 8 Mei, *Scherpbier* Elsje, Stettin.

DOUVRES, 8 Mei. Het schip Hillechiena, kapit. *Hooghoudt*, van Lissabon naar Petersburg, is alhier met verlies van kluiverboom en na aan den grond gezeten te hebben, binnengeloopen.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 11 *Mei* 1857.
4 Nederl. ℔ 38 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *Mei*.

TARWE.		GERST.		Zw. Voer 40 ℔	*f* 3,50
Oude 70 ℔ *f*		N.W. 1856 52 ℔ *f*	5,05	- - 42 - -	3,70
N.Oml.1856 66 -	7,60	- 54 - -	5,45	- - . 44 - -	
- - 68 - -	8,60	- 56 - -	5,85		
- - 70 - -	9,60	Zomer 54 - -	5,35	BOONEN.	
- Old. 66 - -	7,35	- 56 - -	5,75	Paardeb. *f* 5, *f* 6, *f* 7	
- - 68 - -	8,35	Knobbe 60 - -	6,20		
- - 70 - -	9,35	- 62 - -	6,60	Gr. Erwt. *f*	
ROGGE.		HAVER.		Graauwe dito *f*	
N. Inl. 60 ℔ *f*	4,65	N. Dikke 36 ℔ *f*			
- - 62 - -	5,25	- - 38 - -		ZADEN, ENZ.	
- - 64 - -	5,85	- 40 - -	3,55	Koolz. *f* 12 à *f* 15	
- - 66 - -	6,45	- 42 - -	3,75	dito *f*	
Oude 66 - -		- 44 - -	3,95	Zomerzaad *f*	
BOEKWEIT.		- 46 - -	4,15	G. Mosterdz. *f*	
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f*	7,20	- 48 - -	4,35	Lijnzaad *f*	
- - 62 - -	7,70	- 50 - -	4,55	Dederzaad *f*	
- - 64 - -	8,20	N.W.Voer 36 - -	2,90	Gr. Gort *f* 8,25,50 à *f* 9	
- Zw.- 60 - -	6,95	- - 38 - -	3,10	Parel dito *f* 11,50 a *f* 13	
- - 62 - -	7,45	- - 40 - -	3,30	Raapolie per vat *f* 49	
- - 64 - -	7,95	N. Zw. - 36 - -	3,10		
Veen 64 - -	7,85	- - 38 - -	3,30		

Tarwe goed prijshoudend. — Rogge 10 ct. lager. — Boekweit 50 ct. hooger wel afgaande. — Gerst nagenoeg in een doen. — Haver meer aan en iets lager verkocht. — Boonen niet driftiger. — Koolzaad bijna niet in omgegaan. — Gort prijshoudend.

AMSTERDAM, 9 *Mei*. Hennep: Eene partij Venetiaansche, merk S, is tot *f* 53½ verkocht, waardoor deze soort is opgeruimd. Bij partij werd er gedaan in Manilla tot *f* 78 en bij gerijf in Riga Poolsche Rein tot *f* 65 en Petersb. Halfrein tot *f* 56½ en *f* 58.

AMSTERDAM, 11 *Mei*. Tarwe weinig ter veil en hooger verkocht: 130 ℔ n. b. Pools. *f* 400; 128 ℔ j. dito *f* 371; 127 ℔ dito *f* 370; 129 ℔ Ibrail *f* 320. — Rogge *f* 2 a *f* 3 hooger met veel handel: 121 ℔ n. Pruis. *f* 217; 121 ℔ n. Munst. *f* 217; 118 ℔ n. Norder *f* 207; 115, 116 ℔ n. Inl. *f* 185, *f* 191 aan de Zaan; 116, 117, 118 ℔ Petersb. *f* 212, *f* 215, *f* 218. — Gerst in een doen: 110, 111 ℔ jar. Deensch *f* 198, *f* 200. — Haver willig bij partij verkocht: 100, 104, 110 ℔ dikke *f* 135, *f* 138, *f* 145, *f* 150. — Boekweit vond tot eene vernieuwde verhooging van *f* 8 goede kooplust: 118, 119 ℔ Amersf. en Nijkerker *f* 282, *f* 285; 118, 123 ℔ Holst. *f* 273, *f* 290; 115 ℔ Overijssel Veen *f* 258.

Koolzaad op het najaar 1 p. vl. hooger; in veiling: Bombay *f* 442; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 82 p. vl. — Lijnzaad prijsh.: 106, 107 ℔ Petersb. *f* 390; 107, 108 ℔ Koningsb. *f* 360. — Raapolie dadelijk en op levering flaauwer: op 6/w. *f* 53; vlieg. *f* 51,50; Sept. *f* 47,75 a *f* 48; Oct., Nov. en Dec. *f* 47,50—*f* 47,50 a *f* 47,75. — Lijnolie dadelijk onveranderd, op levering williger: op 6/w. *f* 43,25; vlieg. *f* 42; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 42,25 a *f* 42,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,75; vlieg. *f* 49,50. — Raapkoeken *f* 82 a *f* 86. — Lijnkoeken *f* 11 a *f* 14.

SCHIEDAM, 9 *Mei*. Moutwijn *f* 20,00; Jenever *f* 25,50; Amst. Proef *f* 26,75.

ROTTERDAM, 11 *Mei*. Tarwe: Zeeuw. minder aan, doch ook met weinig vraag met moeite prijsh. Roode met kleinen handel als voren. — Rogge: Zeeuws. traag als voren. Overige soorten met weinig verandering en omgang. — Boekweit schaarsch en dooréén *f* 20 per last hooger gedaan. — Gerst, Haver en Paardeboonen weinig ter veil en 20 ct. hooger betaald. Bruine en Witte Boonen door meerder vraag 50 ct. a *f* 1 per mud hooger. — Erwten mede aangenamer en daarvoor 25 ct. meerder bedongen. — Zaden zonder handel.

LONDEN, 8 *Mei*. Van inl. en vreemd graan is gedurende deze week niet veel aangevoerd. De markt was heden schraal bezocht en voor het weinige, dat in Tarwe omging, werd met moeite de vorige notering bedongen. Gerst ferm, op den hoogsten koers van l.l. Maandag. Boonen en Erwten gevraagd. Haver bedong 6 p. avans.

Van den 11*den*. Granen onveranderd vast.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *Mei*. De prijs der boter was heden als volgt: 1ste soort *f* 17½; 2de soort *f* 16½.

LEEUWARDEN, 8 *Mei*. De prijs der boter was heden *f* 41,00.

AMSTERDAM, 11 *Mei*. De prijs der Boter was heden als volgt: Friesche *f* 43 a *f* 45; Kuinder *f* 44 a *f* 45; Kamper *f* 44 a *f* 46, Deventer *f* 36 a *f* 41; Zwolsche *f* 41 a *f* 44.

LONDEN, 8 *Mei*. De aanvoer van Boter gedurende de afgeloopen week bestond uit: van Harlingen 7752 v., Havre 33, Ostende 1290, Antwerpen 188, Amsterdam 12, Rotterdam 3527, Hamburg 357, Leer 1028, Nantes 60, Dordrecht 22. De noteringen zijn: beste Friesche 100 a 102 sh., surplus 92 a 96 sh., 2de kwal. 76 a 84 sh., beste Hollands. 84 a 90 sh., Kamper en Zwolsche 96 a 100 sh., Bosscher 78 a 84 sh., Groninger 76 a 80 sh., Emden en Leer 92 sh.; Holst. en Kiel 100 a 104 sh., Fransche 70 a 76 sh.

LONDEN, 11 *Mei*. Friesche Boter 99 sh., Gron. 81 sh., Holl. 80 a 86 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *Mei*. In 't geheel waren heden p. m. 80 stuks koeijen aangevoerd: vaalmelkten wel gezocht van 15 à 20 cts. het halve Ned. ℔; melkkoeijen met minder kooplust; vroegmelkten mede wel gezocht en te plaatsen tot de prijzen der vaalmelkten; schapen ruim aangevoerd, doch met tragen handel; van varkens was een goede aanvoer, ouden van *f* 20 tot *f* 44; biggen van *f* 6 tot *f* 17, met vluggen handel.

ZUIDBROEK, 11 *Mei*. Op de markt heden alhier gehouden, was een matige aanvoer van vee, de handel in vaalmelkte koeijen was vlug, zoodat die gretig werden verkocht tot 15 a 20 ct. het ½ Ned. ℔; in melkkoeijen was de verkoop gering en werden deze verkocht van *f* 100 tot *f* 150; vroegmelkten *f* 100 tot *f* 140, enkelen hooger.

LEEUWARDEN, 8 *Mei*. De aanvoer ter markt bestond heden uit 700 a 800 beesten, waarvan 100 vette-, de overige melk- en kalfkoeijen; voor alle soorten bestond veel kooplust; 80 vette kalvers, die veel lager werden afgegeven; 400 schapen, benevens 60 vette varkens, waarvan de prijzen hoog blijven, zoo ook de jonge biggen, waarvan er 200 a 250 ter markt waren.

LONDEN, 11 *Mei*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 3667 runderen, 120 kalveren en 21,210 schapen, die allen veel lager in prijs waren.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 11 *Mei*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63 13/16; Dito Dito 3 pCt. 76¼; Dito Dito 4 pCt. 95¾. — BELGIË, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 52 9/16. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 25¼; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 38¼; Dito, Buitenl. £ 85, 3 pCt. 42. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45 3/16; Dito 1856, 3 pCt. 44¼. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 103⅝; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 97 5/16. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 76 5/16; Dito Dito 2½ pCt. 39¼; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 87¼; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 77⅜. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21 11/16.

ADVERTENTIEN.

WOENSDAG en gedurende de Kermis ELKEN AVOND

SOIRÉE
Vocale et Instrumentale,
door de Familie MARTRON, ten Huize van Mejufvr. de Wed. BONTHUIS, des avonds te negen uur.

Societeit DE HARMONIE.

GROOT VOCAAL en INSTRUMENTAAL CONCERT op Zondag den 17den Mei, des avonds te 7 uur.

NB. De INTRODUCTIE van Vreemdelingen zal dien avond niet anders plaats hebben dan tegen betaling van één gulden per persoon, waarvoor des ZONDAGS MIDDAGS van twaalf tot twee uur in de Societeit aan de LEDEN gelegenheid zal gegeven worden. De Leden zullen dien avond van hun DIPLOMA voorzien moeten zijn.

SALON DES VARIÉTÉS
van J. E. DUPORT,
te AMSTERDAM,
staande de welingerigte Schouwburgtent op de Groote Markt, de tweede van af het Stadshuis.

VOORLOOPIG BERIGT.

Bovengenoemde Directeur heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat hij gedurende de GRONINGER KERMIS wederom eenige VOORSTELLINGEN zal geven, bestaande in de opvoering van de nieuwste en schoonste stukken van het REPERTOIRE en die te *Amsterdam* met den meesten bijval zijn ten Tooneele gevoerd.

Het is de Directie door nieuwe engagementen ruimschoots gelukt de weggegane Sujetten te remplaceren, om de door haar sedert eene reeks van jaren genoten gunst zich bij voortduring waardig te maken, waartoe zij zich bij het geachte Groninger Publiek minzaam blijft aanbevelen.

De EERSTE VOORSTELLING zal nader worden bekend gemaakt, en zal men alsdan ten Tooneele voeren:

PARTIJWOEDE,
OF
ENGELAND IN HET JAAR 1651,
Geschiedkundig Tooneelspel in vijf Bedrijven of Tafereelen.

Prijzen der Plaatsen en Societeit-Abonnementen als naar gewoonte.

Gedurende de KERMIS zullen in het nieuw

FRANSCH PAARDENSPEL

van de Gebroeders BLANUS driemaal daags, te 4, 6 en 9 uur, VOORSTELLINGEN worden gegeven. Voor de eerste maal deze Kermis bezoekende, noodigen zij het Groninger Publiek uit hunne Kunstverrigtingen te komen zien. Zij kunnen de verzekering geven, dat men tot hiertoe in zulk een klein bestek zulk eene goede dressure van Paarden nog niet heeft aanschouwd.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:
G. HERES DIDDENS,
van *Bellingwolde*,
en
F. SCHMAAL UNIKEN.
STADS-NIEUWE-KANAAL, 10 Mei 1857.

*** Getrouwd:
H. ILPZEMA VINCKERS, T.z.,
Dir. v. h. Postkantoor te Appingedam,
en
M. E. HIJNER.
WINSCHOTEN, 5 Mei 1857.

*** Getrouwd:
J. J. HAAK,
Apotheker te Zutphen,
en
J. W. MEULENHOFF,
van *Zwolle*.
ZWOLLE, 7 Mei 1857.

*** Getrouwd:
J. ALBARDA, Jz.,
en
E. A. H. LOHMAN.
GRONINGEN, 9 Mei 1857.

*** Getrouwd:
W. DIEPHUIS
en
M. E. E. J. WINTER.
GRONINGEN, 9 Mei 1857.

*** Heden beviel van een ZOON T. H. ROGGENKAMP, geliefde Echtgenoot van
J. J. BORST.
DELFZIJL, 7 Mei 1857.

*** Heden beviel van eene DOCHTER E. H. DETHMERS, Echtgenoot van
R. EBBENS.
NIEUW BEERTA, 8 Mei 1857.

*** SIDDEBUREN, 6 Mei 1857. Heden werd ons jongste Zoontje, WILLEM, na een bezit van twee maanden, ons door den dood ontrukt.
H. VERSTEEGH.
W. C. VERSTEEGH—GODIN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden behaagde het den Almagtige, van mijne zijde weg te nemen mijn' geliefden Echtgenoot en zijner Ouders éénigste Kind, den Heer LIJKLE MEIJER, *Apotheker alhier*, in den ouderdom van 32 jaren en circa 6 maanden, na eene gelukkige echtvereeniging van bijna 9 jaren, mij nalatende drie Kinderen, te jong om het voor mij zoo zware verlies te kunnen beseffen.
SNEEK, 8 Mei 1857.
W. VAN GORKUM,
Weduwe L. MEIJER.

De AFFAIRE blijft op denzelfden voet continueren.

*** Heden werd ons, tot onze droefheid, het DOCHTERTJE, ons voor 10 dagen geschonken, weder door den dood ontnomen.
NIEUW SCHEEMDA, 8 Mei 1857.
C. O. KNOTTNERUS.
J. H. UFKES.

*** Heden overleed, in den ouderdom van vijftig jaren, Mr. CORNELIS STAR NUMAN, *Doctor in de Letteren en Hoogleeraar in de Regten aan deze Hoogeschool*, diep betreurd door mij en zijne drie nagelatene Kinderen.
GRONINGEN, 9 Mei 1857.
O. C. J. STAR NUMAN,
geb. VAN SWINDEREN.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden avond overleed, ten gevolge eener ziekte van meer dan 6 weken, AALTJE JANNES TORRENGA, in den ouderdom van 74 jaren en 4 maanden, waarvan zij 47½ jaar door het huwelijk met mij verbonden mogt zijn.
ZUURDIJK, 11 Mei 1857.
RIJPKE J. BEUKEMA.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van 64 jaren en 5 maanden, Mr. JOHAN JACOB DE SITTER, in leven *Notaris ter dezer Stede*.
GRONINGEN, 10 Mei 1857.

*** Sedert 14 dagen tusschen hoop en vrees levende omtrent het lot van de Equipage van het schip *de Landbouw*, kapt. P. H. FEKKES, werden wij heden in diepen rouw gedompeld door het ontvangen van berigten, dat het vaartuig bij het eiland *Maij* met man en muis vergaan is. Onze oudste Zoon AZING ROELFS LANTING, *Stuurman aan boord van gemeld vaartuig*, verloor alzoo in 26jarigen ouderdom het leven, waarvan wij bij deze aan deelnemende Familie, Vrienden en Bekenden kennis geven.
ZOLTKAMP, 11 Mei 1857.
J. A. DE BOER.
M. A. LANTING.

Wie wil niet gaarne een' fatsoenlijken Brief leeren schrijven?

„Aan den stijl herkent men den man," zeide een groot Geleerde, en hij had wel gelijk. Die geen goeden Brief kan schrijven, kan geen aanspraak maken op den naam van fatsoenlijk man; al wie die kunst leeren wil, bestede slechts ÉÉN GULDEN en koope het

VOLLEDIG BRIEVENBOEK VAN CLAUDIUS,

waarin bij alle mogelijke voorschriften van Brieven, toepasselijk op alle omstandigheden des levens, en regels omtrent het Briefschrijven zal aantreffen.

Hoewel dit Boek pas is uitgegeven, zijn er reeds DUIZENDEN Ex. van verkocht, omdat het zoo goed en zoo goedkoop is.

Het is bij H. C. A. CAMPAGNE, te *Tiel*, en verder in alle Boekwinkels te bekomen.

*** Bij den Boekhandelaar C. H. SCHETSBERG, te *Goes*, zijn heden uitgegeven:
Onderstaande WERKJES van

S. CROMMELIN,
Rustend Leeraar bij de Hervormde Gemeente te Leeuwarden.

WAARSCHUWING TEGEN HET MISBRUIKEN VAN DEN NAAM VAN GOD. Tiende druk. Prijs 15 Cts.

HARTELIJKE OPWEKKING TOT HET IJVERIG STREVEN NAAR REINHEID VAN HART EN WANDEL. Achtste druk. Prijs 26 Cts.

En debiteert met succes:

WELMEENENDE RAADGEVINGEN AAN STUDERENDE JONGELINGEN, MAAR OOK AAN ANDEREN VAN DEN BESCHAAFDEN STAND. Derde druk. Prijs 60 Cts.

De GECOMMITTEERDE SCHEPPERS van het SCHARMER-ZIJLVEST gedenken, op Dingsdag den negentienden dezer, de SCHOUWING te doen over den REITDIEPS-DIJK en over de PENDAMMEN, overeenkomstig de Publicatie, daarvoor aangeslagen ter plaatse waar zulks gebruikelijk is.
GRONINGEN, 12 Mei 1857.
Namens de Gecommitteerden voornoemd,
De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, J.z.

DAGELIJKSCHE STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN
Groningen en *Delfzijl*, *v. v.*,

in verbinding met de STOOMBOOT van *EMDEN*, aanvangende VRIJDAG den 15den Mei e.k.

Vertrek van *Groningen* n. *Delfzijl*, 's morgens te 8 uur.
Adres: ELEMA, buiten de Steentilpoort.
» van *Delfzijl* n. *Groningen* een half uur na aankomst der Stoomboot van *Emden*, pl. m. half 2 uur.
Adres: bij den Ondergeteekende.

Den laatsten ZATURDAG van iedere Maand geen Vaart.
DELFZIJL, 11 Mei 1857.
De Agent:
K. HAZENHOEK.

ZWOLSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJKSCHE VAART met de beide BOOTEN, uit *Zwolle* 's morgens te *zeven* uur; uit *Amsterdam* 's morgens te *elf* uur; in CORRESPONDENTIE met de HOLL. en RIJN-SPOORTREINEN en per DILIGENCE over *Zwartsluis* met *Meppel*, *Assen*, *Groningen* en *Veendam*.

Donderdag den 14den Mei 1857,

des voormiddags precies te 10 uur, zullen, voor en in de Behuizing Westzijde in de Gelkingestraat alhier, door den Voerman HOLLANDER bewoond, publiek worden verkocht: 2 PAARDEN, SLEDEN, KORREWAGEN, KABINET, TAFEL, STOELEN, SPIEGEL, KOPER-, TIN- en BLIKGOED, GEREEDSCHAPPEN en hetgeen meer te bezien zal zijn Woensdag bevorens, des namiddags van 2—5 uur.
Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris*.

Publieke Verkooping van Juffers.

DINGSDAG den 19den Mei 1857, des morgens precies te 11 uur, zullen, bij en in de Werkplaats van J. DE HAAN, buiten het Kleinepoortje bij *Groningen*, publiek worden verkocht:

Ongeveer 1200 stuks 30, 24, 20, 18 en 15 voets JUFFERS; aldaar van heden af te bezien.
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

HOUTVEILING,
ONDER WERKELIJKE HOUTKOOPERS,

op ZATURDAG den 16den Mei 1857, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl*, van:

Eene partij nieuw aangevoerde HOUTWAREN, bestaande in NOORDSCHE VUREN- en OOSTZEESCHE GREENEN BALKEN; eene groote partij BREVIGSCHE en OSTERRUSOER JUFFERS, ELLINGS, KOLDERS en ELLEJUFFERS, en voorts eene partij WRAKKE LAT, SCHALEN en AFDEELEN.

NB. Eene partij BALKEN en JUFFERS zullen voetstoots worden verkocht.
Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

Verhuisd,

naar de KLEINE PELSTERSTRAAT, lett. F no. 45,
B. BOEKHOLT; *Kleermaker*.

De ondergeteekende heeft het genoegen te berigten, dat hij zich in de Nieuwe Ebbingestraat, Westzijde, lett. N, no. 44, gevestigd heeft als WOLLEN-ZIJDE- en STOFFENVERWER, en daarbij vens een' WINKEL heeft geopend voor LAKENS, WOLLEN STOFFEN en MANUFACTUREN; ten welken einde hij zich, onder belofte van prompte behandeling, beleefdelijk aanbeveelt.
GRONINGEN, 11 Mei 1857.
W. DIEPHUIS.

Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij ruim voorzien is van alle soorten van GOUDEN en ZILVEREN

HEEREN EN DAMES
HORLOGIËN,

PENDULES, STAANDE SPEELKLOKKEN, waaronder eene extra fraaije ORGELKLOK, ordinaire STAANDE en andere KLOKKEN, ENZ. alles uitmuntende Kwaliteit, waarvoor gegarandeerd wordt; belooft eene prompte en civiele bediening, en beveelt zich minzaam aan.
GRONINGEN, 13 Mei 1857.
C. SLEUTELAAR, *Horlogiemaker*,
Nieuwe Ebb.straat, letter O, no. 29.

GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN.

Ondergeteekende opende een WINKEL in smaakvolle

Gouden en Zilveren Werken,

geopend hebbende, tevens bekend zijnde met alle in dit Vak voorkomende REPARATIËN, beveelt zich ten vriendelijkste aan en belooft eene prompte en civiele bediening.
J. FELDBRUGGE,
Brugstraat.

J. T. OTTÉ en Th. WINTER

hebben in hunne Magazijnen, Heere- en O. Ebbingestraten, op nieuw ontvangen PIANINO'S uit de voornaamste Fabrijken. Bevelen zich aan hunne Begunstigers ten vriendelijkste aan.

BESSENNAT EN FRAMBOZENAZIJN
BIJ
J. POST, Apotheker in de *Poelestraat*.

H. F. de Grijs,

van *Groningen*, staat met zijne WAFELKRAAM tegenover de Heeren SWAAGMAN en LEVIE, en recommandeert zich in het leveren van WAFELEN; belovende eene honnette bediening.

A. J. POORTMAN,

staande de tweede WAFELKRAAM bij de *Korenbeurs*, beveelt zich vriendelijk aan in het leveren van beste WAFELEN, per dozijn 50, 40 en 30 Cent.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een beste CHAR à BANCS, geschikt voor 9 Personen, met 3 Banken, zeer geschikt en gemakkelijk.

Te bevragen bij Koopman J. ROELFS, in de Torenstraat, lett. G no. 114.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een best BILJART met TOEBEHOOREN. Te bevragen bij J. ROELFS, in de Torenstraat, lett. G no. 114.

TE HUUR:

PAARD en RIJTUIG, bij J. KLEIBERDA, Koemelker in de Lammehuiningestraat.

Te *Sneek* wordt gevraagd: een GEPENSIONEERD ONDEROFFICIER, voorzien van BEWIJZEN van GOED GEDRAG, die in niet meer dan TWEE HUISHOUDINGEN de betrekking van OPPASSER zou willen vervullen, tegen een Salaris van *f* 100 's jaars.

Gadingmakenden gelieven zich te adresseren, met *franko* brieven onder lett. Q, POSTKANTOOR *Sneek*.

REVALENTA ARABICA.

Van alle zijden komen de gunstigste berigten in over de genezingen door DU BARRY'S REVALENTA verkregen; lijders die 20 jaren aan obstructie, maagzuur, misselijkheid en slechte spijsvertering geleden hebben, zijn er volkomen door genezen; anderen die lang kwijnen en geheel verzwakt en vermagerd waren, zijn er gezond en sterk van geworden; de bleeke, tanige huid der ziekte veranderde zij spoedig in den frisschen blos der gezondheid; onder van dagen heeft zij weder jong en vrolijk, sukkelende kinderen sterk en tierig gemaakt. Duizenden danken der REVALENTA hunne gezondheid, men leze slechts de Attesten der genezenen, in gulle goedhartigheid menschlievend afgegeven, om ook anderen den weg ter genezing te wijzen.

De REVALENTA is het eenvoudigste en het aangenaamste geneesmiddel, omdat het een gezond, voedzaam en lekker eten is; het goedkoopste, omdat het als zoodanig niets kost; men geeft niet meer uit of men op REVALENTA of op ander voedsel teert; men kan het met de meeste gerustheid gebruiken, en zelfs bij en met alle andere medicijnen nemen. De geneesheeren kunnen het aanbevelen als eene ligte spijs om diëet te houden.

Het twaalfjarig Zoontje van Mejufvrouw VAN DER PLAATS, Zieken No. 160, te *'s Hage*, is door de REVALENTA van hevige zenuwtoevallen genezen.

Vrouw OOLMAN, te *Voorst*, heeft aan watersucht geleden en aan eene algemeene verzwakking, die haar, in spijt van de hulp der knapste geneesheeren, met den dood dreigde; door de REVALENTA is zij volkomen hersteld en heeft hare vroegere gezondheid en krachten weer gekregen.

De Heeren J. A. KLINGER & Co., *te Rotterdam*, berigten, dat eene Dame aldaar, die lang aan eene ziekte sukkelde, waarvoor geen kruid gewassen scheen, door de REVALENTA genezen is.

De kleine Bussen kosten 87½ Cents, 1 ℔ *f* 2, 2 ℔ *f* 3½, 5 ℔ *f* 8, 12 ℔ *f* 16.

Dubbel geconcentreerde 1 ℔ *f* 4, 2 ℔ *f* 7, 5 ℔ *f* 16, 10 ℔ *f* 28.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Loppersum*, H. J. KUIPER; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Stochteren*, H. P. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.